

Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Alanında Gelişime Açık Zihin Yapısı Üzerine Sistematik Alanyazın İncelemesi

Zeliha Zuhal Güven¹

Ercan Yılmaz²

Öz

Bilim ve teknolojidaki ilerlemeler, uzayan insan ömrü, savaş, göç, küresel salgın gibi insanları bireysel ve toplumsal açıdan etkileyen olgu ve olaylar yetişkin eğitiminin önemini artırmaktadır. Değişen koşullara uyum sağlamak, sorun çözme becerileri geliştirmek, geleceğe yönelik öngörülerde bulunmak, gerektiğinde inisiyatif olarak harekete geçmek gibi davranışların kazanılmasında etkili olan Gelişime Açık Zihin (GZ) yapısı giderek artan bir ivme ile araştırmalara konu olmaktadır. Yurt içi alanyazında Türkçeye farklı terimlerle çevrilen ve bu çalışmada Gelişime Açık Zihin yapısı olarak ifade edilen *Growth Mindset* kuramı uluslararası alanyazında önceleri pedagojik açıdan ele alınmış, sonraki yıllarda hayat boyu öğrenme ve yetişkin eğitimi kapsamında kuramsal ve deneysel pek çok çalışmaya da konu olmuştur. Bu çalışma ulusal alanyazında yetişkin eğitimi GZ kuramı çerçevesinde ele alan araştırmaları kapsamaktadır. Çalışmanın amacı hayat boyu öğrenme yolculuğunda yetişkinlerin eğitimi alanında GZ yapısının olası etkilerini inceleyen araştırmaları analiz etmektir. Bu amaçla ulusal alanyazında konuyu ele alan araştırmalar sistematik derleme yöntemiyle incelenmiştir. İncelemeler sonucunda, yurt içi alanyazında yetişkin eğitimi ve GZ yapısını konu alan sınırlı sayıda çalışma olduğu, sayılarının giderek arttığı, çalışmalarda genellikle betimsel analiz yönteminin kullanıldığı ve büyük çoğunluğunun lisansüstü tez çalışması olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, yetişkinliğin biyolojik, psikolojik, sosyolojik ve ekonomik boyutları olması; doğası gereği farklı ihtiyaç ve yükümlülükler içermesi nedeniyle, GZ yapısının yetişkin eğitiminde etkisi ve işlevi üzerine çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yetişkin Eğitimi, Gelişime Açık Zihin Yapısı, Alanyazın İncelemesi

A Systematic Review into Growth Mindset in Adult Education in Türkiye

^a **Sorumlu Yazar:** Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Türkiye. E-mail: zzuhalguyen@gmail.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5523-3843>

^b Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Türkiye. E-mail: ercanyilmaz70@gmail.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4702-1688>

Atıf: Güven, Z., Z. & Yılmaz, E. (2024). Türkiye’de yetişkin eğitimi alanında gelişime açık zihin yapısı üzerine sistematik alanyazın incelemesi. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 6(2), 175-204. <https://doi.org/10.46423/izujed.1380008>

Abstract

Developments in science and technology, increasing life expectancy, and circumstances that affect people individually and socially such as wars, migration and global pandemics have increased the importance of adult education. Growth Mindset (GM), which is effective in acquiring such skills as adapting to changes, problem-solving, making predictions for future, and taking initiative when necessary, has been researched at an increasing rate. The Growth Mindset theory was first discussed in terms of pedagogy in international literature, and later it has also been the subject of many theoretical and experimental studies within the scope of lifelong learning and adult education. This study covers the research in the national literature that deals with adult education within the framework of the GM theory. The aim of the study is to analyze the studies examining the possible effects of GM in the field of adult education in lifelong learning process. For this purpose, the studies dealing with the subject in the national literature were examined with the systematic analysis method. As a result, the following findings were revealed: (a) a limited number of studies on adult education and GM were conducted in Türkiye, (b) there was a noticeable increase in the number of studies in recent years, (c) descriptive analysis method was used mostly to investigate relations between different variables, and (d) the majority of the studies were postgraduate thesis research. In conclusion, the significance of conducting multi-perspective studies on the effect of the GM in adult education was discussed on the ground that adulthood involves biological, psychological, sociological and economic dimensions associated with different needs and responsibilities.

Keywords: Adult Education, Growth Mindset, Literature Review

Extended Abstract

Introduction

Changing needs arising from changing circumstances have raised the significance of adult learning. Due to factors such as technology driven life, globalization, demographic changes, and social transformations, adults need to be supported to gain new skills, increase self-confidence, and improve life quality. Adult education refers to educational programs and opportunities designed specifically for adults, particularly beyond the traditional school age (UNESCO, 1976, p.2). These programs aim to provide learning opportunities, skill development, and knowledge enhancement to empower adults in various aspects, including their personal, professional, and social lives. On the other hand, there are some barriers for adults to learn such as loss of vision and hearing, pain and fatigue (Merriam & Cafferalla, 1999, p. 97) and negative mindset that believes it is too difficult to learn at an advanced age (Langer, 1997, p.2). Previous learning failures, workload and responsibilities brought by social roles, negative perceptions and attitudes in society towards adult learning are also some problems that adults have to cope with (Rogers & Horrocks, 2010, p. 264).

Growth Mindset (GM) can be effective for adults to deal with challenges in life. GM is the belief that abilities and intelligence can be developed through effort, learning, and perseverance (Dweck, 2006). When adults adopt a growth mindset, they are more likely to embrace challenges, put in effort, and view failures as opportunities for learning. This mindset can lead to increased motivation, better retention of information, and improved performance in adult education settings. It encourages a willingness to step out of one's comfort zone, take on new challenges, and continuously improve. Though more extensively studied in K-12 education, there is a considerable amount of research into GM in adult education in recent years (Han, Stieha, Poitevin & Starnes, 2018). This study was conducted to investigate how

GM is researched in the scope of adult education in studies in Türkiye. As GM is considered to benefit people in various ways, this study is expected to contribute to presenting the current situation in Türkiye.

Method

The systematic literature review method was used in this study in order to analyse the research that deals with adult education in the context of GM in Türkiye. The sub research questions were developed to investigate the topic trends, method preferences and main findings of the selected studies. The stages of analysis were designed as: (a) determining the literature repository as ULAKBIM Social Sciences Database, Google Academic Search Engine, and National Thesis Center Database of the Council of Higher Education (b) forming the criteria, c) screening for eligibility using the inclusion and exclusion criteria and extracting the relevant data, and (d) synthesising the extracted study data and presenting the results.

Findings and Discussion

In this study, conducted to investigate the inclusion of the GM in research on adult education in Turkey through a systematic literature review method, a total of nine studies were found, including eight postgraduate theses and one research article. Almost all of the studies were post graduate dissertation research and only one was a journal article. As for method preferences, it was found that descriptive analysis was used in the majority of the studies to investigate relations between different variables; there was only one intervention study, and one scale adaptation. In most of the studies (six out of nine), teachers were involved as participants in study groups. The most distinguished findings of the studies were that there were significant relations between GM of the participants and some variables such as self-efficacy (Candan, 2022; Ergen, 2019; Kılıç Otru, 2022; Yılmaz, 2020), subjective well-being (Şimşek, 2022), informal workplace learning (Sarkan, 2021). The results of the intervention study revealed that the online intervention program significantly increased the GM scores of the class teachers.

Compared to the large amount of research in international literature, the discrepancy between the interest in GM in adult education in international and national literature could be considered significant. On the other hand, it is noticeable that the interest in the topic has increased in recent years as eight of nine studies were conducted in the years 2020 and onwards. Along with the limited number of studies, it was revealed that GM in adult education was investigated in only one article. Considering the fact that the first study on GM in adult education was released in 2019 (Ergen, 2019), it could be argued that GM theory is a novice research topic for the researchers in Türkiye.

Another finding was that teachers were the participants in six studies. Teachers have been researched in similar studies in other countries, as well (Lin, Yin, & Liu, 2022; Patrick & Joshi, 2019; Seaton, 2018; Zeng, Chen, Cheung & Peng, 2019). As participant diversity is important, other professions should be studied in further studies. As for method choice, the distinctive tendency to do descriptive analysis is noteworthy. However, it should be noted that it could be misleading to discuss the findings in details due to the limited number of the

studies.

Adulthood covers an important period in human life. On account of biological, psychological, sociological and economic dimensions of adulthood and the different needs and obligations of each dimension, adult education comes to the fore especially the rapid and radical changes in our age (Knowles, Holton ve Swanson, 1998). As adult education is very important for lifelong learning, the increasing interest in andragogy is promising. There is a similar increase in the number of studies that investigate growth mindset in the scope of adult education.

In a century that necessitates quick-wit and adaptation to constant changes, there is a need for studies investigating the GM in the context of adult education. GM brings about such attitudes as resilience, perseverance, open-mindedness, eagerness to tackle with challenges. To fully harness the potential of the growth mindset in adult education, it is important for educators, institutions, and policymakers to provide training and resources that facilitate the development and application of this mindset. This could include incorporating mindset-related strategies into curriculum design, providing professional development for educators, and creating a culture that encourages continuous learning and improvement.

Giriş

Bilim ve teknolojiadaki ilerlemeler sonucunda eğitim olanaklarının artması ve ortalama insan ömrünün uzaması hayat boyu öğrenmenin önemini artırmıştır. Ayrıca, 21. Yüzyılda yaşanan savaş, göç ve salgın gibi toplumlara derinden etkileyen olaylar sonucunda hayat koşulları giderek devingenleşmekte, her yaşta insan eski öğrenmelerini güncellemek ve yeni öğrenmeler edinmek zorunda kalmaktadır. Akademik olarak kapsamlı bir şekilde araştırılan hayat boyu öğrenme konusu özellikle geçen yüzyılın ortalarından itibaren UNESCO, OECD, Avrupa Birliği, Dünya Bankası gibi çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından ele alınmaktadır (EPRS, n.d.; Jarvis, 2009; OECD, 2021; The World Bank, 2003; UNESCO, n.d.).

Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan Dünya Nüfus Beklentileri 2022 başlıklı raporda dünya nüfusunun 15 Kasım 2022 tarihinde 8 milyara ulaşacağı öngörülmüştür (United Nations, n.d.). Aynı raporda ortalama insan ömrünün uzaması ve doğurganlıkta devam eden yavaşlama nedeniyle yaşlı nüfusun giderek artmasına dikkat çekilmiştir. Bilim ve teknolojiadaki hızlı ilerlemelerin yanı sıra, yirmi birinci yüzyılda yaşanan sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik nedenlere bağlı değişimlere uyum sağlanması için yetişkin eğitime önem verilmesi gerekir. Eğitim Bilimleri açısından konuya bakıldığında hayat boyu öğrenme becerilerinin kazanılmasına katkıda bulunacak yaklaşım, kuram, yöntem ve tekniklerin araştırılması, kuramsal ve uygulamalı araştırma çeşitliliğinin sağlanması önemlidir. Bu bağlamda, uluslararası alan yazında giderek artan bir yoğunlukta ele alınan, Türkiye’de ise göreceli olarak az sayıda olsa da son birkaç yılda dikkat çekici bir artışla çalışmalara konu olan Dweck (2006) tarafından geliştirilmiş *Growth Mindset* kuramı dikkat çekmektedir. Türkçeye farklı terimlerle çevrilen *Growth Mindset* kuramı bu çalışmada *Gelişime Açık Zihin (GZ)* yapısı olarak ifade edilmiş ve yetişkin eğitimi kapsamında ele alınmıştır. Çalışmanın amacı hayat boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesinde GZ yapısının olası etkilerini alan yazın incelemesi yoluyla araştırmaktır. Yurt dışı alanyazında giderek artan bir ilgi gören GZ yapısı üzerine ulusal alan yazında nispeten az sayıda araştırma yapılmış olması; konuya olan ilginin yakın denebilecek bir zamanda başlaması nedeniyle bu çalışmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Özellikle, çağın getirdiği hızlı bilimsel ilerlemelerin yanı sıra, yerel ve küresel boyutta yaşanan sosyal, siyasal ve kültürel dönüşümlerin yetişkin eğitimi gerektirmesi açısından bakıldığında, GZ kuramını yetişkin eğitimi kapsamında ele alan çalışmanın alan yazına katkıda bulunması beklenmektedir.

Yetişkin Eğitimi

Yetişkin eğitimi yetişkin öğrenmesinin çocuklardan farklı olduğu varsayımına dayanır (Knowles, 1980, s. 43). Türkçe alanyazında andragoji olarak da yer alan yetişkin eğitime özellikle klinik psikoloji, gelişim psikolojisi, sosyoloji, sosyal psikoloji ve felsefe gibi sosyal bilimler önemli katkılarda bulunmuştur. Tarih boyunca filozoflar, din adamları ve toplum önderleri öğretilerini aktarmada yetişkinleri muhatap alsalar da, yetişkin eğitimi bilimsel anlamda yirminci yüzyılın başlarında araştırmalara konu olmuştur. Özellikle Birinci Dünya Savaşı'nın ardından yetişkinlerin öğrenme becerisine odaklanan Edward Lee Thorndike ile yetişkinlerin öğrenme sürecini ön plana çıkaran Eduard Christian Lindeman önderliğinde yetişkin eğitimi akademik bir araştırma konusu olarak ele alınmaya başlamıştır (Knowles, Holton ve Swanson, 1998, s. 36). Sanayi devriminin ardından değişen toplum ve çalışma hayatının yanı sıra Birinci Dünya Savaşı'nın yol açtığı yeni ekonomik düzen arayışları insan kaynakları olarak adlandırılan bir kavramın ortaya çıkmasına yol

açmış ve yetişkin eğitimi çeşitli açılardan araştırılmıştır. Merriam (2004, s. 200) yetişkin eğitimi alanındaki çalışmalarını üç dönem olarak ele almıştır. Birinci dönem yetişkinin öğrenip öğrenemeyeceğinin sorgulandığı yirminci yüzyıl başlarını, ikinci dönem yetişkin ile çocuk arasındaki öğrenme farklılıklarının araştırıldığı yirminci yüzyıl ortalarını ve son dönem de yetişkin eğitimi alanının farklı disiplinlere dayalı çeşitli yeni yaklaşımların katkılarıyla giderek geliştiği 1980'ler ve sonrasını kapsamaktadır.

Yetişkinlerin öğrenme özellikleri, farklı gelişim dönemlerine özgü ihtiyaçları ve bu dönemlerde kendilerinden beklenen rol ve davranışlar belirlenmiştir (Havighurst, 1972; Knowles, Holton ve Swanson, 1998). Yetişkinliğin biyolojik, yasal, sosyal ve psikolojik olarak dört boyutta ele alınması gerektiğini öne süren Knowles, Holton ve Swanson (1998) bu boyutları üreme yetisine erişme, yasal yetişkinlik yaşı olan 18 yaşını tamamlama, eş, çalışan, ebeveyn, vatandaş gibi toplumsal rolleri üstlenme ve ruhsal açıdan kendi hayatının sorumluluğunu alma olarak açıklamışlardır. İlk yetişkinlik evresinden ileri yetişkinlik evresine kadar olan süreçte yetişkinlerden meslek sahibi olma, eş seçme, ebeveyn olma, kariyer geliştirme, vatandaşlık görevlerini yerine getirme, yaşlanan ana-babaya uyum sağlama, emeklilik ve azalan gelir ve eşin ölümü gibi yaşlanmanın güçlüklerine hazır olma gibi davranışlar beklenmektedir (Havighurst, 1972).

Çeşitli bilim insanlarının yetişkinlerin ihtiyaçlarına ve sorumluluklarına yönelik tespitleri dikkate alındığında, yetişkin eğitiminin mesleki eğitim boyutunun ön plana çıktığı görülmektedir (Holton, 1996; Premack ve Wanous, 1985; Schein, 1992; Weiss, 1977). Yetişkinlerin mesleki açıdan aldıkları eğitimin usta-çırak ilişkisi bağlamında ve okul ortamından ziyade işbaşında öğrenilmesi gerektiği savını sinirbilim, yapay zekâ, bilgi yönetimi ve öğrenme kuramları gibi farklı alanlara dayandırarak ileri süren Gonczi (2004) özellikle okul ve gerçek hayat arasındaki kopukluğa dikkat çekmiştir. Yetişkin eğitimi ekonomik krizler, neo-liberalizm, küreselleşmenin çerçevelediği mesleki eğitim bağlamında ele alan Anderson, Brown ve Rushbrook (2004) iş yerlerindeki cinsiyet eşitsizliğinin yanı sıra yetişkinlerin iş pazarında başarılı olma ölçütünün sağlam bir işe girip, makul bir kazanç sağlamak ölçütlerine dayanması sonucunda ortaya çıkan bazı ayırımcılıkları sorgulamışlardır.

Yetişkin eğitime yönelik yaklaşımlarda bireysel boyutun diğerlerine nazaran yakın zamanlarda ele aldığı görülmektedir. Özellikle Mezirow (1991) tarafından geliştirilen Dönüşümsel Öğrenme Modeli bu konuda dikkat çekmektedir. Bu model bireyin sorgulamadan sahip olduğu ideolojilerini, inançlarını, ilişkilerini, şemalarını, etik normlarını, basmakalıp tutum ve davranışlarını, mesleki düşünme alışkanlıklarını, estetik değer ve standartlarını her hangi bir sebep nedeniyle sorgulamaya başlaması ve bunun sonucunda geçtiği bir dizi sürecin ardından kendine ait bir değerler dizgesi oluşturmasını kapsamaktadır. Bu modele göre yetişkinlerin geçtiği bu zorlu süreç sorgulama, anlamlandırma, özümseme ve dönüştürme aşamalarından oluşmaktadır. Yetişkin eğitimi toplumsal ve kurumsal değişim boyutunun dışına taşıyarak bireysel dönüşüm boyutunda somut bir çerçeve sunan Dönüşümsel Öğrenme Modeli çeşitli araştırmalara konu olmuştur (Baumgartner, 2001; Clark & Wilson, 1991; Taylor, 2008).

Yetişkinlik, çocukluğa kıyasla gerek insan ömrü içinde daha uzun süreyi kapsaması, gerekse bireysel, durumsal ve ortamsal açıdan nitel ve nicel olarak daha fazla çeşitlilik içermesi nedeniyle kapsamlı bir araştırma alanı sunmaktadır. Yetişkinlerin sorumlulukları, öğrenme deneyimleri,

ihtiyaçları, yükleri ve koşulları gibi pek çok değişkenin barındığı yetişkin eğitimi disiplinler arası yaklaşımlara dayalı çeşitli yöntem, teknik ve modellere de açık bir alandır. Yetişkinlerin öğrenme süreçlerinin kendine özgü sorunları vardır. Daha önceki öğrenme başarısızlıkları, toplumsal rollerin getirdiği iş yükü ve sorumluluklar, yetişkinin öğrenmesine yönelik toplumda var olan olumsuz algı ve tutumlar bu sorunlardan bazılarıdır (Rogers & Horrocks, 2010, s. 264). Ayrıca, zamanla artan görme ve işitme bozuklukları, yorgunluk gibi fiziksel sorunların (Merriam & Cafferalla, 1999, s. 97) yanı sıra ileri yaşlarda öğrenilemeyeceğine inanan bir zihin yapısının da yetişkinlerin öğrenmeleri üzerinde olumsuz etkileri olduğu görülmüştür (Langer, 1997, s.2).

Yetişkin Eğitiminin Kapsamı

Yetişkin eğitimi örgün, yaygın ve algın eğitim, okul dışı eğitim, mesleki eğitim, hayat boyu öğrenme, aralıklı ve sürekli öğrenme gibi çeşitli kavramlardan beslenir (Güneş ve Devenci, 2021, s.45). Okuma-yazma eğitiminden başlayarak, pek çok temel beceri eğitimi, halk eğitimi, hizmet içi eğitim, uzaktan öğrenme gibi pek çok alt alan da yetişkin eğitiminin kapsamı içinde yer alır. Yetişkinlik konusu ele alınırken üreme yaşına gelmiş olmak, yasal açıdan 18 yaşını tamamlamak, kendine ve başkalarına karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmek gibi ölçütler konulmasından yola çıkarak yetişkin konusunda alt yaş sınırı olsa da üst yaş sınırının olmadığı görülmektedir. Bu açıdan ele alındığında, yetişkin eğitiminin çocuk eğitiminden farklı olarak aşamalı olma ya da yaş aralığı gözetme gibi sınırlılıkları olmadığı görülmektedir. Yetişkin eğitiminin kapsamı hakkında bilgi verebilecek en yaygın tanımlardan biri UNESCO (1976, s.2) tarafından şöyle yapılmıştır:

Yetişkin eğitimi, içeriği ve yöntemi ne olursa olsun; ister formal ister formal olmayan ya da ister örgün öğretim kurumlarında ve çıraklık okullarında verilen eğitimin devamı olarak ister yerine geçecek şekilde gerçekleştirilsin, toplum tarafından yetişkin olarak kabul edilen bireylerin bilgilerini artırmaları, yeteneklerini geliştirmeleri, mesleki ve teknik becerilerini ilerletmeleri ya da yeniden yönlendirmeleri ve ayrıca kendilerini gerçekleştirmenin yanı sıra dengeli ve bağımsız bir şekilde toplumsal, ekonomik ve kültürel gelişmelere katılmaları için gerekli tutum ve davranışları kazandıkları sistemli eğitim süreçlerinin tümünü kapsar.

Tanımda yer alan *toplum tarafından yetişkin olarak kabul edilen bireyler* ifadesinin eğitimde karşılığı olarak veli gözetiminde olmayan ya da zorunlu eğitim basamakları açısından yaş sınırlarının dışında kalan tüm bireylerin yetişkin eğitimi kapsamında olduğunu düşündürmektedir.

Avrupa Mesleki Eğitim Geliştirme Merkezi tarafından yayımlanan Avrupa Eğitim ve Öğretim Politikaları Terimler Sözlüğü (CEDEFOP, 2008, s.24), yetişkin eğitiminin amaçlarını ve kapsamını şöyle açıklamıştır:

Zorunlu temel eğitimin ardından yetişkinlerin gerek kişisel gerekse mesleki ihtiyaçlarına yönelik olarak hazırlanan yetişkin eğitiminin amaçları şunlardır:

- Yetişkinlere ilgi duydukları konularda genel eğitim sağlamak (örneğin açık üniversitelerde).
- Bireylerin ilk eğitim veya öğretimlerinde daha önce edinmemiş olabilecekleri temel becerileri (okuma yazma, aritmetik gibi) kazanmalarına katkıda bulunmak ve bu amaçla temel eğitim ve öğretim kademelerinde çeşitli nedenlerle kazanılamayan nitelikleri edinmelerini sağlamak.

- Belirli bir alanda bilgi, beceri veya yeterlilikler elde edilmesi, geliştirilmesi veya güncellenmesi konusunda erişim olanakları sağlamak (sürekli eğitim).

Çeşitli kaynaklarda yer alan tanım ve açıklamalardan da görüldüğü gibi yetişkin eğitiminin formal eğitim kapsamında yaygın eğitim kurumları tarafından sağlanan eğitim olanaklarını ve non-formal eğitim olarak adlandırılan dernek, vakıf, işyeri, sivil toplum örgütleri gibi diğer kurum, kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen eğitim ve öğretimleri kapsadığı söylenebilir. Knowles (1989, s. 25) yetişkin eğitiminin sınırlarını çizmenin ilk, orta veya yükseköğretim kadar kolay olmamasının nedenini yetişkinliğin kapsamının genişliği ile ilişkilendirerek; kişilerin bireysel, kurumsal, toplumsal boyutta her türlü öğrenmelerini sistematik öğrenme kademelerinin dışında gerçekleştirmelerini yetişkin eğitimi olarak açıklamıştır.

Türkiye’de Yetişkin Eğitiminin Önemi

Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK] (2023a) yayımlanan verilerde Türkiye nüfusunun yapısının değiştiği, yaşlı nüfus olarak adlandırılan 65 ve üzeri yaş grubundaki insanların sayısının diğer yaş gruplarındaki insanların sayısından daha hızlı bir oranda arttığı ortaya konmuştur. Aynı veri setinde Türkiye’de 2022 yılında %9,9 olan yaşlı nüfus oranının 2030 yılında %12,9, 2040 yılında %16,3, 2060 yılında %22,6 ve 2080 yılında %25,6 olacağı öngörülmektedir. Ayrıca, doğurganlık ve ölüm oranlarının azalması nedeniyle ortanca nüfusun yükseldiği görülmektedir. Yeni doğan bebekten başlayarak en yaşlı kişiye kadar kişinin küçükten büyüğe doğru sıralanması sonucunda ortada kalan kişinin yaşı olarak tanımlanan ortanca yaşın erkeklerde 2007 yılında 27,7’den 2022 yılında 33,5’e; kadınlarda ise aynı yıllar arasında 28,8’den 34,2’ye yükselmesi dikkat çekmektedir.

Türkiye’de ortalama yaşın giderek yükselmesinin yol açabileceği sorunlar vardır. Türkiye nüfusunun yaşlanması üzerine yapılan bir analiz çalışmasında, Keskin ve Koçak (2023), yakın zamanda çok yaşlı toplumlar arasında yer alması beklenen Türkiye’de toplumsal düzeyde bilgi birikimi, deneyim ve farkındalığın yeterince oluşmadığı takdirde önemli sorunlar olacağına dikkat çekmişlerdir. Aynı çalışmada, gelişme sürecinde olan Türkiye’nin kalkınmışlık ve refah düzeyini tamamlamadan yaşlanmasının yol açabileceği riskler ortaya konmuş, farklı disiplinlerin konuyu ele almasının önemi vurgulanmıştır.

Türkiye’de Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yetişkin eğitime atfedilen rolleri ve bunların değişimlerini inceleyen bir çalışmada, 1963 ve 2018 yılları arasında Kalkınma Planlarında yer alan politikaların yetişkin eğitimi alanında yeterince etkili olamadığı ileri sürülmüştür (Korkmaz, 2018). Toplam on tane Kalkınma Planının incelendiği çalışmada, yetişkin eğitiminin temel hedeflerinden giderek uzaklaşıldığı; özellikle neo-liberal politikaların etkisiyle piyasanın ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştirmeyi hedefleyen, istihdamına yönelik eğitimlerle sınırlı bir yetişkin eğitimi anlayışının hâkim olduğu vurgulanmıştır.

TÜİK (2023b) tarafından yayımlanan ve Türkiye’de yetişkin eğitime yönelik ilginin araştırıldığı bir başka çalışmada, örgün veya yaygın eğitime katılan yetişkinlerin oranının 2016 yılında %22,7 olduğu; bu oranın 2022 yılında ise sadece %22,9’a yükseldiği dikkat çekmektedir. Artıştaki az denilebilecek yükselmenin yanı sıra en yüksek katılımcı grubu %54,7’lik bir oranla 18-24 yaş arası yetişkinlerin oluşturması, bu grubu %33,2’lik bir oranla 25- 34 yaş arası yetişkinlerin izlemesi orta ve ileri yaş

grubunun eğitime ilgisinin düşük olduğunu göstermektedir. Ayrıca, eğitim sağlayıcılar açısından veriler incelendiğinde Türkiye’de gerçekleşen yetişkin eğitimi faaliyetlerinin yarıya yakın bir oranda (%40,2) işverenler tarafından sağlandığı, yetişkinlerin eğitime katılma nedenleri açısından bakıldığında da %60,7’lik bir oranla “işini daha iyi yapmak” seçeneğinin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Bu veriler kişinin yeteneklerini keşfetmesi ve geliştirmesi, kendini gerçekleştirme, fiziksel, zihinsel ve ruhsal sağlığına özen göstermesi, ailesi ve sosyal çevresi ile sağlıklı ilişkiler kurmasına yönelik eğitimlere katılımın teşvik edilmesi konusunda katkı sağlayıcı bulgular ortaya koymaktadır.

Türkiye’de yetişkin eğitimi alanında karşılaşılan sorunlar üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde başlıca sorunların bütçenin yanı sıra fiziki koşulların ve teknik imkânların yetersiz olması, eğitimcilerden kaynaklanan sorunlar, program içeriklerinin yetersizliği, yöntemsel eksiklikler, işlevsel olmayan kursların açılması, yönetim ve denetim sorunları olduğu görülmektedir (Baykal ve Akay, 2021; Türkoğlu ve Uça, 2011). Ayrıca, yetişkinlerin çalışma saatlerinin eğitim saatleri ile çakışması, çocuklarının bakımı gibi engellerinin olması, çevre baskısı, eğitime ilgi duymama gibi kişisel tutumların yetişkin eğitiminde katılımcı kaynaklı sorunlar olarak belirlenmiştir (Baykal ve Akay, 2021).

Özellikle bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı ilerlemeler nedeniyle değişen hayat koşullarına uyum sağlama gerekliliği, sıklıkla güncellenen bilgilerin sürekli eğitim ihtiyacını beraberinde getirmesi, bunun yanı sıra giderek daha yaşlı bir nüfus olmanın yol açacağı sorunlar, sosyal, ekonomik ve sağlık açısından önlemler alınmasının gerekli olduğunu düşündürmektedir.

Gelişime Açık Zihin Yapısı

Öğrenme konusunda binlerce yıllık geçmişe dayanan sorgulamaların akademik düzleme taşınmasının yansımalarından biri Gelişime Açık Zihin Yapısı (Growth Mindset) adlı öğrenme yaklaşımıdır. Bu yaklaşım Carol Dweck (2006) tarafından geliştirilen ve insanların kendilerini tanımlarken iki farklı düşünce yapısına sahip oldukları savını ileri süren Zihin Yapısı Kuramı (Mindset Theory) kapsamında yer almaktadır. İnsanların nasıl öğrendiği, ne tür davranış gösteren bireylerin başarılı olduğu üzerine uzun yıllar araştırma yapan Dweck (2006, s. 3-4) bireylerin kendilerini tanıma ve tanımlamalarında *sabit* ve *gelişime açık* olarak adlandırdığı iki farklı düşünce yapısına sahip olduklarını görmüştür. Özellikle engellerle karşılaşan öğrencilerin gösterdikleri tepkilerin farklılığından yola çıkan Dweck (2006) bazı bireylerin başarısızlık karşısında yılmadan mücadeleye devam ederken, bazılarının geri çekilme davranışı sergilemesi üzerine çalışma arkadaşları ile birlikte yaptığı çeşitli araştırmalara dayanarak Zihin Yapısı Kuramını geliştirmiştir. Dweck’e göre (2006, s. 5-6) insanlar sabit ve gelişime açık olmak üzere iki farklı zihin yapısına sahiptir. Sabit zihin yapısı olan bireyler doğuştan getirdikleri zekâ ve yeteneklerinin sınırları olduğuna ve bu sınırların genişletilemeyeceğine inanırlar. Başaramayacaklarına inandıkları için yeni ve zorlayıcı durumlardan uzak duran, başarısız olmaktan ve eleştirilmekten korkan sabit zihinli kişiler gerçek potansiyellerini kullanmadan belirli sınırlar içinde yaşarlar. Öte yandan, gelişime açık zihin yapısına sahip bireyler kapasitelerinin sınırlarını zorlayan iş ve görevleri üstlenmekten çekinmeyen, engelleri gözünde büyütmeyen, hata yapmaktan korkmayan, yaptıkları hataları ve eleştirileri öğrenme fırsatı olarak gören kişilerdir. Bu düşünce yapısı sayesinde sonuç yerine sürece odaklanarak sürekli bir öğrenme ve ilerleme yaşarlar. Gelişime açık zihin yapısı kuramını tanıtmak

ve ileriye götürmek amacıyla bir araya gelen araştırmacıların kurduğu Mindset Works (n.d.) adlı hareketin internet sitesinde yer alan bilgi ve görsellere dayalı olarak sabit ve gelişime açık zihin özellikleri şöyle özetlenebilir (Şekil 1):

Şekil 1. Sabit ve Gelişime Açık Zihin Yapılarının Özellikleri

Günümüzdeki çalışmalarda Gelişime Açık Zihin yapısı olarak yer alan bu yaklaşımın arka planında Dweck ve çalışma arkadaşları tarafından yapılmış uzun yıllara dayanan kuramsal ve deneysel çalışmalar olduğu görülmektedir. Önceleri *Örtük Zihin Kuramları* (Implicit Theories of Intelligence) veya *İlerleyen Zihin Kuramları* (Incremental Theories of Intelligence) şeklinde Türkçeye çevrilebilecek yaklaşımlar (Dweck & Leggett, 1988) zaman içinde Dweck (2006) tarafından Zihin Yapısı Kuramı olarak adlandırılmıştır. Bu kuramın içinde yer alan ikifarklı zihin yapısından biri olan gelişime açık zihin yapısının daha sonraki yıllarda gerek kuramsal gerekse deneysel pek çok çalışmaya konu olduğu görülmektedir (Blackwell, Trzesniewski ve Dweck, 2007; Burnette, Russel, Hoyt, Orvidas and Widman, 2018; Claro, Paunesku and Dweck, 2016; Good, Rattan & Dweck, 2012; McCutchen, Jones, Carbonneau & Mueller, 2016; Schmidt, Shumow, & Kackar-Cam, 2017; Sriram, 2014; Yeager & Dweck, 2012; Yeager & Dweck, 2020). Öte yandan, sabit zihin olarak adlandırılan yapının alanyazında önceleri *öğrenilmiş çaresizlik* olarak uzun yıllara dayanan bir geçmişe dayandığı dikkat çekmektedir (Diener & Dweck, 1978; Diener & Dweck, 1980; Dweck & Reppucci, 1973; Dweck, 1975; Dweck, Davidson, Nelson & Enna, 1978; Goetz & Dweck, 1980; Kamins & Dweck, 1999; Mueller & Dweck, 1998). Bu çalışmalarda, insanların özellikle kendileri hakkında öz değer belirleme aşamalarında başarısızlıkla karşılaştığı zaman hissettikleri yetersizlik duygusunu zaman içinde içselleştirerek çaresizlik ve kaçış davranışına dönüştürmeleri ve bunu kendileri hakkında yerleşik bir algıya dönüştürmeleri çeşitli açılardan ele alınmıştır.

Alanyazında sabit zihin yapısının yerini zaman içinde gelişime açık zihin yapısına bırakmasının temelinde öğrenci merkezli öğrenme, özerk öğrenme, hayat boyu öğrenme gibi çağdaş yaklaşımların öğrenci ve öğrenmeyi ön plana çıkarmasının rolü olduğu düşünülebilir. Tarihsel süreç

İNİNDE GELİŞİME AÇIK ZİHİN YAKLAŞIMI ÜZERİNE ÖNCERİ DWECK VE GENELLİKLE DWECK'İN YER ALDIĞI ARAŞTIRMA GRUPLARI TARAFINDAN YAPILAN ARAŞTIRMALARIN ZAMAN İÇİNDE GİDEREK ARTTIĞI VE ÇEŞİTLENDİĞİ DİKKAT ÇEKMEKTEDİR. YURT DIŞI ALANYAZINDA GZ YAPISI ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN KONUSU DAHA ÇOK K-12 EĞİTİM SİSTEMİ KAPSAMINDA ELE ALDIĞI, YÜKSEKÖĞRETİM, İŞ YERİ EĞİTİMİ VE YETİŞKİN EĞİTİMİ AÇISINDAN GZ KONUSU ÇALIŞMALARIN SAYISININ İSE DAHA AZ OLDUĞU GÖRÜLMÜŞTÜR (Han, Stieha, Poitevin & Starnes, 2018). Önceleri GZ yapısı genellikle çocuk ve gençlerin okul başarıları özelinde ele alınmıştır (Blackwell, Trzesniewski ve Dweck, 2007; Donohoe, Topping & Hannah, 2012; Good, Aronson & Inzlicht, 2003). İlerleyen zaman içinde ise, öz-yeterlilik ve motivasyon (Rhew, Piro, Goolkasian & Cosentino, 2018), ölçme ve değerlendirme (Masters, 2014), kariyer gelişimi (Caniëls, Semeijn & Renders, 2018), mesleki rehberlik ve girişimcilik (Burnette, vd., 2020), insan kaynakları (Han & Stieha, 2020) bağlamında gelişime açık zihin yapısı çeşitli araştırmalara konu olmuştur. Bu araştırmalarda elde edilen bulgu ve görüşler ışığında ortaya çıkan sorulara cevap niteliğinde bir çalışma yapan Yeager ve Dweck (2020) GZ'nin öğrenme çıktılarını yordayıcılığı, GZ temelli müdahale etkinliklerinin verimliliği, öğrencilerin GZ yapısına sahip olmalarında öğretmenlerin etkinliği gibi sorular çerçevesinde çeşitli araştırmaları gözden geçirmişlerdir. Yaptıkları değerlendirmeler sonucunda, araştırmacılar özellikle zorluklarla karşılaşan öğrencilerin direnç geliştirmesinde ve akademik başarılarının artmasında GZ'nin olumlu etkisi olduğu, GZ'nin etkilerinin kuramsal temellere dayalı araştırmalarla test edilebileceği, ancak öğretmenlere yönelik GZ temelli müdahale etkinliklerinin henüz öğrenciler üzerine yapılanlar kadar etkili olmadığı şeklinde görüş bildirmişlerdir.

ULUSLARARASI ALANYAZINDA GZ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN NİCELİK VE NİTELİK AÇISINDAN GİDEREK ARTMASI NEDENİYLE YURT İÇİ ALANYAZINDA KONUNUN ARAŞTIRILMA DURUMUNU İNCELEMELİK AMACIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN BU ÇALIŞMA YETİŞKİN EĞİTİMİ KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLMİŞTİR. ÖĞRENMENİN HAYAT BOYU SÜRMESİNDE YETİŞKİN EĞİTİMİNİN ÖN PLANA ÇIKMASI KONUNUN ÇERÇEVESİNİN ÇİZİLMESİNDE BELİRLEYİCİ OLMUŞTUR. YURT İÇİ ALANYAZINDA YETİŞKİN EĞİTİMİ ÜZERİNE YAPILMIŞ GZ KONUSU ARAŞTIRMALARI ANALİZ ETMEK AMACIYLA YAPILAN BU ÇALIŞMANIN ARAŞTIRMA SORULARI ŞUNLARDIR:

- a) GZ yapısını yetişkin eğitimi açısından ele alan çalışmaların genel özellikleri nelerdir?
- b) GZ yapısını yetişkin eğitimi açısından ele alan çalışmaların yöntemsel özellikleri nelerdir?
- c) GZ yapısını yetişkin eğitimi açısından ele alan çalışmalarda elde edilen başlıca bulgular nelerdir?

Yöntem

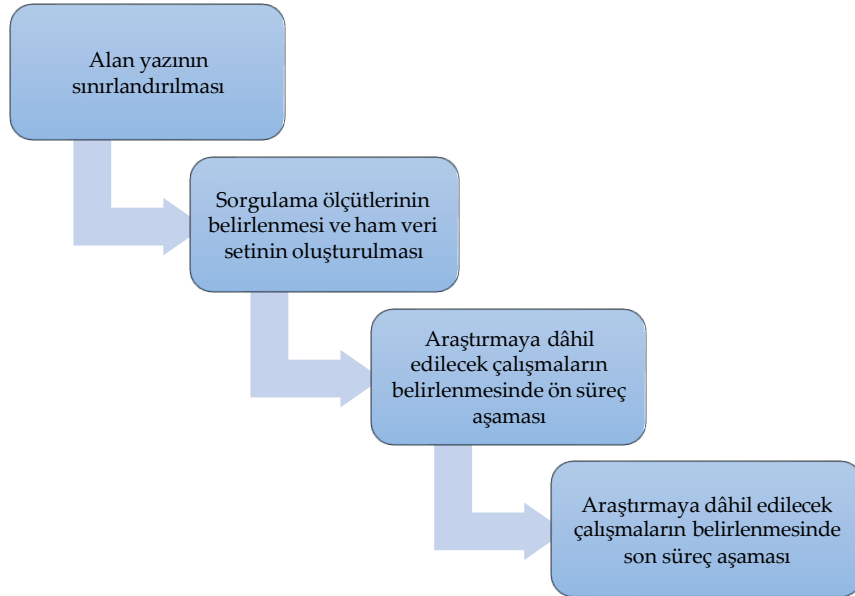
Araştırmanın Deseni

TÜRKİYE'DE YETİŞKİN EĞİTİMİNİ GZ YAPILARI BAĞLAMINDA ELE ALAN ARAŞTIRMALARIN KONUSU OLARAK EĞİLİMLERİ, YÖNTEM TERCİHLERİ VE BAŞLICA BULGULARI AÇISINDAN ANALİZ ETMEK AMACIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN BU ÇALIŞMADA SİSTEMATİK DERLEME YÖNTEMİ KULLANILMIŞTIR. SİSTEMATİK DERLEME ÇALIŞMALARINI BİLGİNİN HIZLA ARTTIĞI AKADEMİK DÜNYADA DAHA ÖNCE YAPILMIŞ ARAŞTIRMALARA AÇIK VE STANDART BİR DÜZENLEME İÇİNDE İNCELEYEREK ÖNEMLİ BAĞLANTILARI ORTAYA KOYAR (Petticrew & Roberts, 2006). SİSTEMATİK DERLEME YÖNTEMİ ARAŞTIRILAN KONUSU İLE İLGİLİ DAHA ÖNCE YAPILMIŞ ÇALIŞMALAR ARASINDAN BELİRLİ ÖLÇÜTLERE GÖRE

seçilen akademik araştırmaların önceden belirlenmiş yöntembilimsel adımlar rehberliğinde incelenerek çıkarımlar yapılması olarak özetlenebilir (Davis, Mengersen, Bennett & Mazerolle, 2014; Karaçam, 2013).

Veri Toplama ve İşleme Süreci

Bu çalışmada izlenen yöntem bilimsel sürecin aşamaları aşağıda Şekil 2’de sunulmuş ve izleyen paragraflarda açıklanmıştır. Bu aşamaların belirlenmesinde alanyazında PRİZMA olarak yer alan modelden faydalanılmıştır (Page, Mother, et al, 2021)

Şekil 2. Araştırmanın Veri Toplama ve İşleme Süreci

Alanyazının sınırlandırılması

Bu aşamada çalışmaya dâhil edilecek ve çalışmadan çıkarılacak ölçütler belirlenmiştir. Araştırma konusu Türkiye’de eğitim alanı ile sınırlı olduğu için ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı, Google Akademik Arama Motoru ve Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanı vasıtasıyla ulaşılan dili Türkçe veya İngilizce akademik çalışmalar araştırmaya dâhil edilmiştir.

Sorgulama ölçütlerinin belirlenmesi ve ham veri setinin oluşturulması

Gelişime açık zihin kavramının Dweck (2006) tarafından ön plana çıkarıldığı tarih dikkate alınarak başlatılan sorgulamada tarihsel aralığın bitimi 2022 yılının sonu olarak belirlenmiştir. Bu aşamada her iki araştırmacı önce birbirinden bağımsız olarak verileri toplamış; daha sonra birlikte öncül veri setini oluşturmuştur. Sorgulamada kullanılacak kelimeler belirlenirken İngilizce karşılığı “*Growth Mindset*” olan kavramın Türkçeye çevrilmesinde tümseçeneklerin kestirilemeyeceği varsayımından hareketle aramanın *growth mindset* kelimeleri ile yapılmasına karar verilmiş ve süreç aşağıdaki hususlar dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir.

- Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanına olası çalışmaların İngilizce başlık ve özetlerinden yararlanmak amacıyla “growth mindset” sözcükleri kullanılarak tarama yapılmış ve 21 adet lisan üstü tez çalışmasına ulaşılmıştır. Ulusal veri tabanı olduğu için “Turkey”, “Turkish” gibi sözcükler

eklenmemiştir. Bu tarama işlemi sürecinde adı geçen veri tabanında *Aranacak Alan* olarak verilen bölümde yer alan *Tez Başlığı, Konu, Özet* seçenekleri kullanılarak 21 çalışmaya erişilmiştir.

- İkinci adım olarak, çalışmaların yurtdışı alanyazında yayımlanmış olma ihtimali nedeniyle ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı ve Google Scholar arama motorunda “growth mindset”, “Turkey”, “Turkish” kelimeleri birlikte kullanılarak tarama süreci gerçekleştirilmiştir. Bu adımda “Turkey” ve “Turkish” kelimelerinin eklenmesinin nedeni sadece “growth mindset” anahtar sözcüğü ile arama yapıldığında Google Scholar arama motorunda on binli rakamlarla ifade edilebilecek sayıda araştırmacının uluslararası alanyazında yer alıyor olmasıdır. Bu aşamada 10 tanesi ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanında, 98 tanesi Google Scholar arama motorunda olmak üzere toplam 108 tane çalışmaya ulaşılmıştır. ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanında yer alan 10 çalışmanın Google Scholar arama motorunda da yer alması nedeniyle ortak olan çalışmalar Google Scholar vasıtasıyla elde edilen çalışmalardan çıkarılmıştır. Buna göre Google Scholar veri tabanına 88 çalışma dâhil edilmiştir.

Belirlenen veri tabanlarına İngilizce aslı “growth mindset” olan terimin yanı sıra “gelişime açık zihin”, “gelişim odaklı zihin”, “gelişen zihin” gibi Türkçe olası karşılıkları kullanılarak yapılan filtreleme süreci sonunda elde edilen bulgular aşağıda Tablo 1’de yer almaktadır:

Tablo 1. Ham Veri Seti Olarak Elde Edilen Araştırmaların Veri Tabanlarına Göre Dağılımı

Başvurulan Veri Tabanı	Elde Edilen Araştırma Sayısı
YÖK Ulusal Tez Arama Veri Tabanı	21
ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı Google Scholar Arama Motoru	10 88
Toplam	119

Araştırmaya dâhil edilecek çalışmaların belirlenmesinde ön süreç aşaması:

Belirlenen ölçütlere ve çalışmanın amacına uygun akademik araştırmaları analiz sürecine dâhil etme aşamasında çerçevesinde, gelişime açık zihin yapısını konu alan 18 lisansüstü tez çalışması, 12 makale olmak üzere toplam 30 araştırma seçilmiştir. Bu aşamada arama yapılırken alan olarak Eğitim Bilimlerine öncelik verilmiş ancak *yetişkin eğitimi* anahtar kelimesi kullanılmamıştır. Ayrıca, bu aşamada işletme, psikoloji, siyaset bilimi, turizm yönetimi, uluslararası ilişkiler, gibi alanlarda yapılmış araştırmaların arasında konuyu eğitim açısından ele almayanlar araştırmaya dâhil edilmemiştir. Ön belirleme sürecinde belirlenen çalışmalar aşağıda yer almaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. Ön Belirleme Sürecinde Belirlenen Çalışmalar

Çalışma Adı	Yazarı ve Yayın Yılı	Türü
Sınıf öğretmenlerinin matematik zihniyeti ile matematik öğretimi yeterlik inançları arasındaki ilişkilerin incelenmesi	Candan, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Yaratıcı zihniyet yapıları ölçeği: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması	Karakelle ve Saraç, 2022	Makale
Matematik zihniyeti ve akademik azmin matematik başarısına etkisi	Karakoç, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Teacher mindset and grit: How do they change by teacher training, gender, and subject taught?	Kaya ve Yüksel, 2022	Makale
Yetişkinlerde bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik düzeyinin örtük zekâ inançları ile ilişkisinin incelenmesi	Kılıç Otru, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Teachers' mindsets in foreign language classrooms	Oldaç, 2022	Yüksek Lisans Tezi
The effect of activities designed according to the incremental self-theory on 7th grade students' growth mindset, academic achievement and motivation	Orhan ve Aydın, 2022	Makale
Okul bağlılığının bireysel ve çevresel faktörlerle ilişkisi	Polat, 2022	Doktora Tezi
Öğretmen zihniyeti ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi: Sınıf öğretmenleri örneği	Şimşek, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Gelişim odaklı zihniyet yapısı programının özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerin zihniyet yapısına, mesleki yeterliliklerine etkisi ve öğretmenlerin programla ilişkin görüşleri	Tanrıverdi, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Üniversite Öğrenci Adaylarının Zihin Yapılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	Yılmaz ve Güven, 2022	Makale
Development of Mindset Theory Scale (Growth And Fixed Mindset): A Validity and Reliability Study (Turkish Version)	Yılmaz, 2022	Makale
Brief social psychological interventions to reduce academic achievement gap	Çetinkaya, 2021	Doktora Tezi
Gelişim odaklı zihniyet teorisine dayalı etkinliklerin başarı, zihniyet inançları, azim, öz düzenleme, motivasyon ve tutum üzerindeki etkililiği	Erden, 2021	Doktora Tezi
Predictors of English Language Preparatory School Students' Behavioral Intention To Use Remote Learning Tools in the Covid-19 era	Kaya, 2021	Yüksek Lisans Tezi
Gelişim öz-teorisine göre tasarlanan öğretimin 7. sınıf öğrencilerinin hücre ve bölünmeler ünitelerini öğrenmelerine, motivasyonlarına ve özgüvenlerine etkisinin incelenmesi	Orhan, 2021	Doktora Tezi

Araştırmaya dâhil edilecek çalışmaların belirlenmesinde son süreç aşaması

Bu aşamada yukarıda (Tablo 2) listesi verilen çalışmalar ayrıntılı olarak incelenmiş ve içerinde yetişkin eğitimi kapsamında gelişime açık zihin yapısı konulu olanlar seçilmiştir. Yetişkin eğitiminin sınırları alanyazında yer alan ölçütler dikkate alınarak yaygın eğitim kurumları ve non-formal olarak adlandırılan diğer eğitim olanakları olarak belirlenmiştir (CEDEFOP, 2008, s. 24; Knowles, 1989, s. 25; UNESCO, 1976, s. 2). Bu aşama sonucunda aşağıda yer alan araştırmalar kapsamlı analiz

amacıyla çalışmaya dâhil edilmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Araştırmaya Dâhil Edilen Çalışmalar

<u>Çalışma Adı</u>	<u>Yazarı ve Yayın Yılı</u>	<u>Türü</u>
Sınıf öğretmenlerinin matematik zihniyeti ile matematik öğretimi yeterlik inançları arasındaki ilişkilerin incelenmesi	Candan, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Yaratıcı zihniyet yapıları ölçeği: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması	Karakelle ve Saraç, 2022	Makale
Yetişkinlerde bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik düzeyinin örtük zekâ inançları ile ilişkisinin incelenmesi	Kılıç Otru, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Teachers' mindsets in foreign language classrooms	Oldaç, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Öğretmen zihniyeti ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi: Sınıf öğretmenleri örneği	Şimşek, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Gelişim odaklı zihniyet yapısı programının özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerin zihniyet yapısına, mesleki yeterliliklerine etkisi ve öğretmenlerin programa ilişkin görüşleri	Tanrıverdi, 2022	Yüksek Lisans Tezi
Informal workplace learning experiences of gold-collar workers	Sarkan, 2021	Doktora Tezi
An investigation into the relationship between preparatory teachers' mindsets and their self efficacy beliefs	Yılmaz, 2020	Yüksek Lisans Tezi
Exploring the relationship between teachers' mindset and their technology self-efficacy among the secondary school EFL teachers	Ergen, 2019	Yüksek Lisans Tezi

Veri Çözümleme Süreci

Araştırmada elde edilen veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen ölçütlere göre hazırlanmış bir form vasıtasıyla içerik analizi sürecine dâhil edilmiştir. Bulgular betimsel istatistikler yoluyla tablolar halinde sunularak tartılmıştır. Bu süreçte çalışmanın güvenilirliği açısından Eğitim Bilimleri alanında bir öğretim üyesinin bağımsız bir uzman olarak kodlamaların kontrolünü yapması sağlanmıştır.

Bulgular

Türkiye’de GZ üzerine yapılan çalışmaları yetişkin eğitimi bağlamında çözümlenmek amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada toplam olarak 9 araştırma belirlenmiştir. Tablo 3’ te listelenen çalışmaları kapsayan sistematik alanyazın incelemesinde elde edilen bulgular aşağıda yer almaktadır. Araştırmanın bulgularının ele alındığı başlıklar şunlardır: (a) GZ yapısı üzerine yapılan çalışmaların genel özellikleri (b) GZ yapısı üzerine yapılan çalışmaların yöntembilimsel özellikleri (c) GZ yapısı üzerine yapılan çalışmalarda elde edilen başlıca bulgular.

(a) Türkiye’de yetişkin eğitimi bağlamında GZ yapısı üzerine yapılan çalışmaların genel özellikleri

Türkiye’de yetişkin eğitimi bağlamında GZ yapısı üzerine yapılan çalışmaların özelliklerini belli başlıklar altında özetleyen bilgiler Tablo 4’te yer almaktadır:

Tablo 4. Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Bağlamında GZ Yapısı Üzerine Yapılan Çalışmaların Genel Özellikleri

	Yayın Yılı		Toplam	Yayın Dili		Toplam
	2020 öncesi	2020 ve sonrası		Türkçe	İngilizce	
Yüksek Lisans Tezi	16		7	4	3	7
Doktora Tezi	1		1		1	1
Makale	1		1	1	-	1
Toplam	18		9	5	4	9

Çalışmaya konu olan 9 araştırma içinde GZ kuramını yetişkin eğitimi bağlamında inceleyen ilk çalışmanın bir yüksek lisans tezi olduğu görülmüştür (Ergen, 2019). Yıllar açısından bulgular değerlendirildiğinde, çalışmaların biri hariç tümünün 2020 ve sonrası yıllarda yayımlandığı görülmektedir. Çalışma türü olarak Lisansüstü tez çalışması sayısının yedi tanesi Yüksek Lisans biri Doktora olmak üzere toplam sekiz, dergi makalesi olarak yayımlanan çalışma sayısının ise bir olduğu; araştırmacıların konuyu dergi makalesinden ziyade tez olarak ele almayı tercih ettikleri tespit edilmiştir. Çalışmalarda yayım dili olarak Türkçe tercihinin (*f*:5) İngilizce ile neredeyse aynı olduğu (*f*:4) , İngilizce yayımlanan araştırmaların tümünün Lisansüstü tez çalışması olduğu, bunların üçünün Yüksek Lisans, birinin Doktora çalışması olarak gerçekleştirildiği; Türkçe yayımlanan diğer beş çalışmanın dördünün Yüksek Lisans tez çalışması birinin dergi makalesi olduğu görülmüştür.

(b) Türkiye’de yetişkin eğitimi bağlamında GZ yapısı üzerine yapılan çalışmaların yöntembilimsel özellikleri

Araştırmaların yöntem bölümlerinin incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular iki aşamada sunulmuştur. İlk olarak kapsayıcı bir bakış açısından yaklaşarak araştırma deseninin iskeletinin oluşturan yöntem tercihleri belirlenmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Bağlamında GZ Yapısı Üzerine Yapılan Çalışmaların Yöntem Tercihleri

Nicel	Nitel	Karma	Toplam
7	1	1	9

Tablo 5’te yer alan verilere göre araştırmaya konu olan 9 çalışmanın 7 tanesi nicel, biri nitel, biri de karma yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırma sayısının çokluğu dikkat çekici olarak değerlendirilmiştir. Bu bulguların ardından yapılan yönteme yönelik ayrıntılı incelemeler sonucunda elde edilen veriler aşağıda özetlenmiştir . (Tablo 6).

Tablo 6. Türkiye’de Yetişkin Eğitimi Bağlamında GZ Yapısı Üzerine Yapılan Çalışmaların Metodolojisne Yönelik Bulgular

Çalışma Adı	Yazarı ve Yayın Yılı	Yöntem	Katılımcılar
Sınıf öğretmenlerinin matematik zihniyeti ile matematik öğretimi yeterlik inançları arasındaki ilişkilerin incelenmesi	Candan, 2022	Nicel / İlişkisel Analiz	507 Sınıf Öğretmeni
Yaratıcı zihniyet yapıları ölçeği: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması	Karakelle ve Saraç, 2022	Nicel / Ölçek Çalışması	741 Yetişkin
Yetişkinlerde bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik düzeyinin örtük zekâ inançları ile ilişkisinin incelenmesi	Kılıç Otru, 2022	Nicel / İlişkisel Analiz	840 yetişkin
Teachers' mindsets in foreign language classrooms	Oldaç, 2022	Nicel / İlişkisel Analiz	162 İngilizce Öğretmeni
Öğretmen zihniyeti ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi: Sınıf öğretmenleri örneği	Şimşek, 2022	Nicel / İlişkisel Analiz	353 Sınıf Öğretmeni
Gelişim odaklı zihniyet yapısı programının özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerin zihniyet yapısına, mesleki yeterliliklerine etkisi ve öğretmenlerin programa ilişkin görüşleri	Tanrıverdi, 2022	Karma yöntem- Tek grup ön test-son test deseni ile durum çalışması	16 Sınıf Öğretmeni
Informal workplace learning experiences of gold-collar workers	Sarkan, 2021	Nitel /Görüşme	23 Üst Düzey Yönetici
An investigation into the relationship between English preparatory teachers' mindsets and their self efficacy beliefs	Yılmaz, 2020	Nicel / İlişkisel Analiz	151 İngilizce Hazırlık Sınıfı Öğretim Görevlisi
Exploring the relationship between teachers' mindset and their technology self- efficacy among the secondary school EFL teachers	Ergen, 2019	Nicel / İlişkisel Analiz	146 İngilizce Öğretmeni

Araştırmaya konu olan dokuz çalışmanın yöntem bölümüne yönelik analiz sonuçlarına göre yedi nicel araştırmanın altısının ilişkisel analiz, birinin de ölçek geliştirme çalışması olduğu görülmüştür. Nitel olarak bir tane çalışma yapıldığı, bu çalışmada verilerin görüşme yöntemi ile toplandığı, karma yöntemin kullanıldığı diğer araştırmada ise tek grup ön test-son test deseni ile durum çalışması yapıldığı belirlenmiştir.

Katılımcılar açısından bakıldığında, araştırmada yer alan dokuz çalışmanın altısında öğretmen ve öğretim görevlilerinin yer aldığı; bu katılımcıların alanlarının İngilizce (f:3) ve Sınıf Öğretmenliği (f:3) olduğu görülmüştür. Diğer üç çalışmanın birinde üst düzey yöneticilerin diğer ikisinde ise

farklı demografik özellikler taşıyan yetişkinlerin katılımcı olarak yer aldığı belirlenmiştir. Katılımcıların sayısının 16 ile 840 arası değiştiği; en az katılımcının karma yöntem kullanılan çalışmadaki özel eğitim öğretmenleri, en fazla katılımcının ise ilişkisel analiz yönteminin kullanıldığı nicel çalışmada yer alan 18-65 yaş arası yetişkinler olduğu görülmüştür.

(c) GZ yapısı üzerine yapılan çalışmalarda elde edilen başlıca bulgular

Araştırmaya konu olan çalışmaların bulgularına ait başlıca bilgiler aşağıda yer almaktadır. Sınıf öğretmenlerinin matematik zihniyeti ile matematik öğretimi yeterlik inançları arasındaki ilişkilerin incelenmesi (Candan, 2022) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:

- Öğretmenlerin gelişen zihniyet puanları arttıkça, yeterlik puanlarının da arttığı, sabit zihniyet puanı arttıkça matematik öğretimi yeterlik puanlarının azaldığı gözlenmiştir.
 - Devlet okulunda görev yapan öğretmenlerin ve erkek öğretmenlerin sabit zihniyet puanları anlamlı biçimde daha yüksek çıkmıştır.
 - Merkezi okullarda çalışan ve lisansüstü eğitim yapmış olan öğretmenlerin ise öz-yeterlik puanları diğer gruplardan anlamlı biçimde yüksek olduğu görülmüştür.
 - 20 yıldan fazla kıdeme sahip öğretmenlerin sonuç beklentisi puanları diğer gruplardan anlamlı biçimde yüksektir.
 - 1-10 yıl arası kıdeme sahip öğretmenlerin öz-yeterlik puanı açısından ise diğer gruplardan anlamlı biçimde düşük puana sahip olduğu görülmüştür.
- 2) Yaratıcı Zihniyet Yapıları Ölçeği: Türkçe Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması (Karakelle ve Saraç, 2022) başlıklı makalede:
- Yaratıcı Zihniyet Yapıları Ölçeğinin Türkiye’de yapılacak araştırmalarda ergen ve yetişkinlerde gelişen ve sabit yaratıcı zihniyet yapısını değerlendirmek için kullanılabilir, geçerliği ve güvenilirliği yeterli sınırlar içinde olan elverişli bir ölçme aracı olduğu görülmektedir.
- 3) Yetişkinlerde bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik düzeyinin örtük zekâ inançları ile ilişkisinin incelenmesi (Kılıç Otru, 2022) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:
- Beliren yetişkinlik döneminde olan katılımcıların, genç yetişkinlik dönemi ve orta yetişkinlik döneminde olan katılımcıların sabit zihniyet inançlarına göre de daha düşük olduğu tespit edilmiştir.
 - Cinsiyet değişkenine göre örtük zekâ inançlarının farklılaşmadığı tespit edilmiştir.
 - Medeni duruma göre örtük zekâ inançlarında bakıldığında ise evli bireylerin sabit zihniyet inançları, bekâr bireylerin sabit zihniyet inançlarına göre daha yüksek bulunmuştur.
 - Diğer yandan, bilişsel esneklik, iyimserlik ve genel öz yeterlik değişkenleri ile gelişim zihniyeti arasında istatistiksel olarak pozitif anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.
 - Sabit zihniyet değişkeni ile gelişim zihniyeti, bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik arasında istatistiksel olarak negatif anlamlı bir ilişki bulunmuştur.
 - Bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik puanlarının gelişim zihniyeti inançlarını yordadığı görülmüştür.
 - Bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik değişkenleri birlikte gelişim zihniyetinin istatistiksel olarak anlamlı yordayıcıları olduğu görülmüştür.

- 4) Teachers' mindsets in foreign language classrooms (Oldaç, 2022) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:
 - Katılımcı İngilizce öğretmenlerinin yarısından fazlasının sabit zihniyete sahip olduğunu, diğerlerinin ise karma zihniyete veya gelişim zihniyetine sahip olduğu görülmüştür.
 - Gelişim zihniyetine sahip olan öğretmenlerin sayıca en küçük grubu oluşturduğu saptanmıştır.
 - Katılımcıların gelişim zihniyetleri ile belirlenmiş dokuz değişken (yaş, cinsiyet, eğitim durumu, bölüm, yurt dışı eğitim görme durumu, kıdem, ilk-orta öğretim çalışma durumu, devlet-özel okul olma durumu, hizmet-içi eğitim alma durumu) arasında bir ilişkisi olmadığı görülmüştür.
- 5) Öğretmen zihniyeti ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi: Sınıf öğretmenleri örneği (Şimşek, 2022) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:
 - Öğretmenlerin, "gelişen zihniyet" puanları ile öznel iyi oluşları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur.
 - Öğretmenlerin öznel iyi oluşları mesleki kıdemlerine göre farklılık göstermektedir.
 - Öznel iyi oluş alt boyutu olan "okula aidiyet" ölçeğinden aldıkları puanlar çalıştıkları kurum ve okuldaki pozisyonlarına göre değişmektedir.
 - Öğretmenlerin öznel iyi oluşları cinsiyet ve eğitim durumları bakımından farklılık göstermemektedir.
 - Öğretmenlerin "sabit zihniyet" alt boyutu puanları eğitim seviyelerine göre farklılık göstermektedir.
 - Okuldaki pozisyon, cinsiyet, mesleki kıdem ve çalıştıkları kuruma göre zihniyet ölçeğinden alınan puanlar değişmemektedir.
- 6) Gelişim odaklı zihniyet yapısı programının özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerin zihniyet yapısına, mesleki yeterliliklerine etkisi ve öğretmenlerin programa ilişkin görüşleri (Tanrıverdi, 2022) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:
 - Çevrimiçi olarak yürütülen zihniyet yapısı programının sınıf öğretmenlerinin zihniyet yapısı puanlarını anlamlı sayılabilecek bir düzeyde artırdığı; ancak mesleki yeterlik düzeylerinde anlamlı bir değişiklik olmadığı görülmüştür.
- 7) Informal workplace learning experiences of gold-collar workers (Sarkan, 2021) başlıklı Doktora tezinde:
 - İşyerinde öğrenmeyi etkileyen bireysel faktörlerin gelişme zihniyeti, esneklik, tutku, adaptasyon ve merak olduğu tespit edilmiştir.
 - İnfomal öğrenmenin, liderlerin işyeri öğrenmesinin çoğunu oluşturduğu ve lider gelişiminin, infomal öğrenme perspektifinden tekrar düşünülmesi ve tasarlanması gerektiği sonucuna varılmıştır.
- 8) An investigation into the relationship between English preparatory teachers' mindsets and their self efficacy beliefs (Yılmaz, 2020) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:
 - İngilizce öğretmenlerinin zihniyetleri ile öz-yeterlik inançları, öğretim stratejisi

ve sınıf yönetimi alt faktörleri arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır.

- Kadın öğretmenlerin zihniyet ölçeği skorları erkek öğretmenlere göre daha yüksek bulunmuştur.
- Cinsiyetin, öğretmenlerin öz-yeterlik seviyeleri ile bir ilişkisi bulunmamaktadır.
- Öğretmenlerin çalıştıkları kurumların zihniyetleri üzerine bir etkisi bulunmamaktadır ancak, öğretim stratejileri yeterliliği ile arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır.
- Öğretmenlerin mezun oldukları eğitim seviyeleri ile zihniyetleri, öz-yeterlik inançları ve alt faktörleri arasında bir ilişki bulunamamıştır.
- Öğretmenlerin gelişim programlarına katılmaları ile öz-yeterlikleri ve alt faktörleri arasında bir ilişki bulunmamaktadır ancak zihniyetleri arasında güçlü bir bağlantı vardır.
- Öğretmenlerin zihniyetleri ile mesleki yeterlilikleri arasında bir ilişki bulunamamıştır.
- Öğretmenlerin mesleki tecrübeleri ile öz-yeterlik inançları, sınıf yönetimi yeterliliği ve öğretim stratejileri yeterliliği arasında önemli bir ilişki bulunmaktadır.
- Öğretmenlerin mezun oldukları bölümler ile zihniyetleri, öz-yeterlik inançları ve alt faktörleri arasında bir ilişki bulunamamıştır.

9) Exploring the relationship between teachers' mindset and their technology self-efficacy among the secondary school EFL teachers (Ergen, 2019) başlıklı Yüksek Lisans tezinde:

- Öğretmenlerin gelişim odaklı zihin yapısına sahip olmalarıyla teknoloji öz-yeterlilikleri arasında olumlu bir ilişki vardır.
- Öğretmenlerin gelişim odaklı zihin yapısına sahip olmaları teknoloji öz yeterliliklerinin yordayıcısıdır.

Yetişkin eğitimi üzerine yapılan araştırmalar arasında GZ yapısını konu alan dokuz araştırmanın araştırmaların altı tanesinde katılımcıların zihin yapıları ile farklı değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu değişkenler şunlardır: öz-yeterlilik inançları (Candan, 2022; Ergen, 2019; Kılıç Otru, 2022; Yılmaz, 2020), çalıştıkları okul türü (Candan, 2022; Oldaç, 2022; Şimşek, 2022; Yılmaz, 2020), kıdem/mesleki deneyim (Candan, 2022; Oldaç, 2022; Şimşek, 2022; Yılmaz, 2020), yaş (Kılıç, 2022; Oldaç, 2022), cinsiyet (Kılıç Otru, 2022; Oldaç, 2022; Yılmaz, 2020), medeni durum (Kılıç Otru, 2022), bilişsel esneklik ve iyimserlik (Kılıç Otru, 2022), eğitim durumu (Oldaç, 2022; Şimşek, 2022; Yılmaz, 2020), hizmet-içi eğitime/gelişim programlarına katılma durumu (Oldaç, 2022; Yılmaz, 2020); bölüm/branş (Oldaç, 2022; Yılmaz, 2020), okuldaki pozisyon (Şimşek, 2022), mesleki yeterlilik (Yılmaz, 2020), öğretim stratejisi ve sınıf yönetimi (Yılmaz, 2020).

İlişkisel analiz dışındaki araştırmalardan bir tanesi nicel, biri nitel, diğeri de karma yöntem ile gerçekleştirilmiştir. Nicel olan araştırma Yaratıcı Zihniyet Yapıları Ölçeğinin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliğini araştırmak için yapılmış ve sonuç olarak ergen ve yetişkinlerde kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı ortaya koymuştur (Karakelle ve Saraç, 2022). Bu çalışmaya konu olan araştırmalar için de nitel olarak yapılan ve görüşme yöntemiyle veri toplanan çalışmada Sarkan (2021), GZ yapısının işyerinde öğrenme üzerinde etkisi olduğunu ve liderlerin iş yerinde öğrenme şeklinin informal yolla olduğunu; liderlerin gelişiminin bu bağlamda değerlendirilmesinin gerekli olduğu sonucuna ulaşmıştır. İncelenen araştırmalar içinde karma yöntemin kullanıldığı çalışma tek

grup ön-test, son-test deseni ile gerçekleştirilmiştir (Tanrıverdi, 2022). Bu çalışmada öğretmenlerin katılımcı olarak yer aldığı çevrimiçi bir zihniyet yapısı eğitim programı uygulanmış ve yapılan analizler sonucunda programa katılan sınıf öğretmenlerinin zihniyet yapısı puanlarında anlamlı sayılabilecek bir artış olduğu görülmüştür.

Tartışma

Türkiye’de yetişkin eğitimi üzerine yapılmış araştırmalarda GZ yapısına yer verilme durumunu sistematik alanyazın incelemesi yöntemiyle araştırmak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada sekiz tanesi lisansüstü tez, biri araştırma makalesi olmak üzere dokuz çalışmaya rastlanmıştır. Gerek yetişkin eğitiminin hayat boyu öğrenmede taşıdığı önem gerek yetişkinlerin GZ yapısı ve öğrenmeleri üzerine uluslararası alanyazında yer alan çalışmaların sayıca çokluğu ve konuca çeşitliliği dikkate alındığında Türkiye’de yapılan çalışmaların sayıca sınırlı olması dikkat çekmektedir.

Araştırmaya konu olan dokuz çalışmanın altısında öğretmenler katılımcı olarak yer almıştır. Bu altı çalışmanın beş tanesinde farklı değişkenler arasında ilişki analiz yoluyla elde edilen veriler incelenmiş ve yorumlanmıştır (Candan, 2022; Ergen, 2019; Oldaç, 2022; Şimşek, 2022; Yılmaz, 2020). Çalışmaların öğretmenlerin özelliklerine yönelik betimsel saptamalar içerdiği görülmektedir. Uluslararası alanyazında öğretmenleri GZ yapısı bakımından inceleyen çeşitli araştırmalar olduğu görülmektedir (Lin, Yin, & Liu, 2022; Patrick & Joshi, 2019; Seaton, 2018; Zeng, Chen, Cheung & Peng, 2019). Bu araştırmalar içinde öğretmenlerin GZ yapısının öz- yeterlilik inançları üzerindeki etkili olduğunu ortaya koyan çalışmanın sonuçları (Lin, Yin & Liu, 2022), Türkiye’de yapılan benzer çalışmalarla örtüşmektedir (Candan, 2022; Ergen, 2019; Yılmaz, 2020). Öğretmenlik mesleğinde öz-yeterlilik inancının öğrencinin katılımını sağlama, sınıf yönetimi, meslek ve alan bilgisini kullanma gibi çeşitli beceriler üzerinde olumlu etki yaptığı çeşitli araştırmalarda ortaya konmuştur (Koç, 2013; Yeşilyurt, 2013; Yılmaz ve Gürçay, 2011). Bu açıdan değerlendirildiğinde, öğretmenlerin öz-yeterlilikleri ve GZ yapısı arasındaki ilişkinin hizmet-öncesi ve hizmet-içi eğitimlerde dikkate alınması ve konunun farklı yöntemlerle araştırılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmada incelenen çalışmalar arasında en çok katılımcının yer aldığı çalışma Kılıç-Otru (2022) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, 18-65 yaş arası 840 yetişkinin çeşitli özellikleri ele alınmış, bu özellikler arasında katılımcıların gelişim zihniyetleri ve sabit zihin yapıları da ele alınmıştır. Yöntemsel olarak bakıldığında, bu çalışmanın da öğretmenler üzerine yapılan diğer çalışmalar (Candan, 2022; Ergen, 2019; Oldaç, 2022; Şimşek, 2022; Yılmaz, 2020) gibi çeşitli değişkenler arasındaki ilişkileri analiz etmeye odaklandığı görülmektedir. Yetişkinlere ait yaş, cinsiyet, medeni durum, bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik gibi özelliklerin GZ yapısı açısından ilişki olarak betimlendiği çalışmada, bu özelliklerin yetişkin eğitime yansımaları ele alınmamıştır. Öte yandan, GZ yapısını 840 yetişkin katılımcı üzerinden ele alması nedeniyle ileride yetişkin eğitimi kapsamında yapılacak araştırmalara özellikle durum analizinde katkı sağlaması açısından önemli bir çalışma olarak değerlendirilmiştir. Uluslararası alanyazında 21-70 yaş arası çalışan 166 katılımcının yer aldığı benzer bir çalışmada, GZ yapısının hayat boyu öğrenme, sürekli eğitim kurslarına katılma, meslek, aile ve kurumum desteğini hissetme gibi değişkenlerin olumlu bir yordayıcısı olduğu görülmüştür (Cai, Nie & Lee, 2022). Türkiye’de yetişkinlerin öğrenme özellikleri

ve GZ yapıları hakkında çalışmalar yapılması alan için önemlidir.

Öğretmenler dışında meslek grubu olarak gıda, bilgi teknolojisi, perakende, ilaç ve finans gibi alanlarda yönetici konumunda çalışan kişilerin katılımcı olduğu betimsel bir çalışmada, GZ yapısının işyerinde öğrenme üzerinde etkili olduğu görülmüştür (Sarkan, 2021). Hayat boyu öğrenme açısından bakıldığında yetişkinlik örgün eğitim yıllarının dışında kalan zaman diliminde devam etmektedir. Yaygın eğitim ya da non-formal eğitimin yanı sıra informal öğrenme yetişkinlerin öğrenme yolları arasında önemli bir yer tutmaktadır. Sarkan (2021), üst düzey yönetici ya da nitelikli uzman gibi pozisyonlarda beyin gücü olarak görev yapan ve altın yakalı olarak adlandırılan kişilerden oluşan çalışma grubunun işyerlerinde öğrenme şekillerini araştırmış ve en çok informal yollarla öğrendiklerini ortaya koymuştur. Bu çalışmada ayrıca üst düzey yöneticilik pozisyonuna 35 yaşından önce gelen tüm katılımcıların GZ yapısına sahip oldukları görülmüş ve bu nedenle katılımcıların liderlik özellikleri arasında GZ yapısına sahip olmaları en temel özellik olarak vurgulanmıştır. Yetişkin eğitimi açısından değerlendirildiğinde önemli veriler sunan çalışmada lider gelişiminin informal öğrenme perspektifinden yeniden değerlendirilmesi ve tasarlanması önerisi yapılmıştır. Benzer şekilde, uluslararası alanyazında da GZ yapısının liderlik üzerinde olumlu etkisini vurgulayan araştırmalar vardır (Ashford & DeRue, 2012; Avolio & Gardner, 2005; Avolio & Hannah, 2008; Caniels, Semeijn & Renders, 2018; Chase, 2010; Kouzes & Posner, 2019; Lin, Yin & Liu, 2022; Jeanes, 2021).

Araştırmada yetişkinleri ve GZ yapılarını konu alan sadece bir tane deneysel çalışmaya rastlanmıştır (Tanrıverdi, 2022). Bu çalışma hem ön-test son-test tek gruplu deneysel bir yöntemle gerçekleştirilmiş olması hem de yetişkin eğitimini hizmet-içi eğitim bağlamında konu alması açısından diğerlerinden ayrılmaktadır. Bu çalışmada, öğretmen katılımcılardan oluşan çalışma grubuna çevrimiçi bir eğitim programı uygulanmış; yapılan analizler sonucunda sınıf öğretmeni katılımcıların zihniyet yapısı puanlarında anlamlı bir artış tespit edilmiştir. Yetişkinlerin öğrenmelerine yönelik deneysel bir araştırma olması, hizmet-içi eğitim bağlamında öğretmenlik mesleğine yönelik bulgular sunması ve yetişkin eğitiminde GZ yapısının deneysel olarak araştırılmasına örnek teşkil etmesi bakımından araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir. Uluslararası alanyazında yetişkinlerin GZ yapısına yönelik deneysel araştırmaların giderek arttığı görülmektedir. İskoçya'da GZ yapısı hakkında bilgi edinmeye istekli lise ve ilköğretim okullarında görevli öğretmenlerden oluşan katılımcılara uygulanan eğitim programı sonucunda öğretmenlerin bilgi dağarcığı ve güvenlerinde artış olduğu ön-test ve son-test ölçümleri arasındaki anlamlı farklılık ile ortaya konmuştur (Seaton, 2018). GZ yapısına yönelik bir müdahale etkinliğinin yetişkinlerin öz-iradeleri üzerinde etkisini araştırmak amacıyla Amazon Mechanical Turk firmasında çalışan 488 genç yetişkin üzerinde yapılan araştırma sonucunda, söz konusu müdahalenin katılımcıların GZ yapıları, iç kontrol odakları, mücadele motivasyonları ve öz-irade puanları üzerinde önemli ölçüde etkili olduğu tespit edilmiştir. Kaliforniya Üniversitesinde gerçekleştirilen ve ileri yaşta yetişkinlerin katılımcı olarak yer aldığı bir başka çalışmada GZ yapısına yönelik sunum ve tartışmaların yer aldığı 3 ay süreli bir müdahale etkinliğinin ileri yetişkinlikte bilişsel kazanımlar için olumlu öğrenme döngülerini desteklediği görülmüştür (Sheffer ve diğerleri, 2023).

Araştırmada yer alan bir çalışmada yetişkinlerin zihin yapılarına yönelik Türkçeye çevrilmiş bir ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasında Yaratıcı Zihniyet Yapıları Ölçeğinin ergenlerde ve

yetişkinlerde kullanılabileceği ortaya konmuştur (Karakelle ve Saraç, 2022). Orijinal formu Karwowski (2014) tarafından geliştirilen *Creative Mindset Scales* adlı ölçek içinde alt ölçek bulunmaktadır. *Yaratıcı Zihniyet Yapıları Ölçeği* olarak Türkçeye çevrilen ölçeğin yetişkin eğitime yönelik çalışmalara katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Yurt dışı alanyazında özellikle insan kaynakları, mesleki gelişim gibi alanlarda kullanılmak üzere geliştirilmiş yetişkinlerin GZ yapılarına yönelik ölçek çalışmaları bulunmaktadır (Han & Stieha, 2020; Hanson, Bangert & Ruff, 2016; Kangas, Kumar, Moore, Flickinger & Barnett., 2023). Bu ve benzer çalışmaların Türkçeye çevrilmesinin yanı sıra yurt içi alanyazında benzer ölçeklerin geliştirilmesinin mesleki eğitim, hizmet-içi eğitim, kariyer eğitimi ve gelişimi gibi alanlarda önemli görevler üstleneceği düşünülmektedir. Sonuç olarak, yurt içi alanyazında yetişkin eğitimi ve GZ yapısı konulu ilk çalışmanın 2019 yılında yayımlandığı; bu konuda en çok yayım yapılan yılın ise 2022 olduğu görülmektedir. Toplam dokuz çalışmanın altı tanesinin 2022 yılında yapılmış olması konuya duyulan ilginin giderek arttığını göstermektedir. Ancak, özellikle dergi makalesi açısından bakıldığında, sadece bir çalışmaya rastlanmış olması dikkat çekici bir bulgu olarak değerlendirilmiştir. Batı ülkeleriyle kıyaslandığında, Doğu kültürlerinde GZ yapısına yönelik çalışmaların çok az olduğu ileri sürülmektedir (Zeng, vd., 2019). Oysa gerek süre gerek kapsamı açısından insan hayatında önemli bir dönemi kapsayan yetişkinliğin biyolojik, psikolojik, sosyolojik, ekonomik boyutları ve her boyutun farklı ihtiyaç ve yükümlülükleri dikkate alındığında, yetişkin eğitimi özellikle hızlı ve keskin değişimlerin yaşandığı çağımızda ön plana çıkmaktadır. Zorluklar karşısında pes etmeme, her türlü deneyimi öğrenme fırsatı olarak görme, çözüm odaklı stratejiler geliştirme gibi davranışlar kazandıran GZ yapısının edinilebileceği ve geliştirilebileceği konusunda ortaya konan araştırmalar dikkate alındığında, yurt içi alanyazında yetişkin eğitimi bağlamında GZ yapısını araştıran çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu nedenle, hayat boyu öğrenmeyi teşvik eden bir kültürün oluşturulmasında önemli etkiler yaratabilecek GZ yapısına yönelik stratejilerin yetişkin eğitim programlarına dâhil edilmesi, GZ ve yetişkin eğitimi konulu hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim etkinlikleri gerçekleştirilmesi; konunun eğitimciler ve politika yapıcılar tarafından ele alınması pek çok açıdan önem taşımaktadır.

Katkı Oranı Beyanı

Yazarların çalışmadaki katkı oranları eşittir.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Çalışma herhangi bir destek almamıştır.

Çatışma Beyanı

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasıyla ilgili olarak herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Etik Beyan

Alanyazın incelemeleri için etik kurul iznine gerek olmaması nedeniyle, çalışmaya ait etik kurul onay belgesi bulunmamaktadır.

Ethical Statement

Since ethics committee approval is not required for literature reviews, there is no ethics committee approval document for the study.

Kaynakça

- Altunel, İ. (2019). Bridging the gap: A study on the relationship between mindset and foreign language anxiety. *International Online Journal of Education and Teaching (IOJET)*, 6(3), 690-705. <http://iojet.org/index.php/IOJET/article/view/616>
- Altunel, İ. (2020). Mind matters: How is mindset correlated with demographic variables in foreign language learning? *Journal of Language Research (JLR)* 4(1), 27-40.
- Anderson, D., Brown, M., and Rushbrook, P. (2004). Vocational education and training. In G. Goley (Ed.) *Dimensions of adult learning* (pp. 234-250). Open University Press
- Aral, T. (2019). *Effectiveness of a positive youth development intervention for early adolescents with high socioeconomic status in private school*. [Unpublished Master of Arts thesis]. Koç University.
- Ashforth, B. E. (2001). *Role transitions in organizational life: An identity-based perspective*. Lawrence Erlbaum Associates.
- Avolio, B. J., & Gardner, W. L. (2005). Authentic leadership development: Getting to the root of positive forms of leadership. *The Leadership Quarterly*, 16(3), 315-338. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2005.03.001>
- Avolio, B. J., & Hannah, S. T. (2008). Developmental readiness: Accelerating leader development. *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 60(4), 331-347. <https://doi.org/10.1037/1065-9293.60.4.331>
- Baumgartner, L. M. (2001). An update on transformational learning. *New Directions For Adult and Continuing Education*, 89, 15-24
- Baykal, T., & Akay, C. (2021). Türkiye’de yetişkin eğitiminde karşılaşılan sorunlar: Bir meta-sentez çalışması (2004-2020). *Jass-Studies - The Journal of Academic Social Science Studies*, 14(87), 95-112.
- Beyaztaş-İlhan, D. & Dawson, E. (2017). A cross-national study of student teachers' views about intelligence: Similarities and differences in England and Turkey. *Universal Journal of Educational Research* 5(3): 510-516. <http://doi:10.13189/ujer.2017.050324>
- Beyaztaş-İlhan, D., & Hymer, B. (2016) An analysis of Turkish students' perception of intelligence from primary school to university. *Gifted Education International*, 34(1), 19-35. <https://doi.org/10.1177/0261429416649041>
- Beyaztaş-İlhan, D.İ., Kaptı, S.B., & Hymer, B. (2017). The relationship between student teachers' perception of intelligence and their goal orientation *Universal Journal of Educational Research* 5(9), 1519-1528, <http://doi:10.13189/ujer.2017.050909>
- Blackwell, L. S., Trzesniewski, K. H., & Dweck, C. S. (2007). Implicit theories of intelligence predict achievement across an adolescent transition: A longitudinal study and an intervention. *Child Development*, (1), 246. <https://doi:10.1111/j.1467-8624.2007.00995.x>.
- Burnette, J.L.; Russel, M.V., Hoyt, C.L., Odvidas, K., & Widman, L. (2018). An online growth mindset intervention in a sample of rural adolescent girls. *British Journal of Educational Psychology*, 88(3), 428- 445.
- Burnette, J. L., Pollack, J. M., Forsyth, R. B., Hoyt, C. L., Babij, A. D., Thomas, F. N., & Coy, A. E. (2020). A growth mindset intervention: Enhancing students’ entrepreneurial self-efficacy and career development. *Entrepreneurship Theory & Practice*, 44(5), 878-908. <http://doi.org/10.1177/1042258719864293>

- Cai, V.J., Nie, Y., & Lee, A.N. (2022). Pursuing Continuing Education to Promote Employability: Importance of Perceived Support and Growth Mindset. In: Ng, B. (Eds.) *Higher education and job employability. Knowledge studies in higher education, vol 10* (pp. 235-253) Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-05716-8_12
- Candan, O.C. (2022). *Sınıf öğretmenlerinin matematik zihniyeti ile matematik öğretimi yeterli inançları arasındaki ilişkilerin incelenmesi* [Basılmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kocaeli Üniversitesi
- Caniëls, M.C.J., Semeijn, J.H. & Renders, J.H.M. (2018). Mind the mindset! The interaction of proactive personality, transformational leadership and growth mindset for engagement at work. *Career Development International*, 23(1), 48-66. <https://doi.org/10.1108/CDI-11-2016-0194>
- CEDEFOP (2008). *Terminology of European education and training policy: A selection of 100 key terms*. Office for Official Publications of the European Communities.
- Chase, A.M. (2010) Should coaches believe in innate ability? The importance of leadership mindset, *Quest*, 62(3), 296-307. <https://doi.org/10.1080/00336297.2010.10483650>
- Clark, M.C.& Wilson, A.L. (1991). Context and rationality in Mezirow's theory of transformational learning. *Adult Education Quarterly*, 41(2), 75-91.
- Claro, S.D., Paunesku, D. & Dweck, C. (2016). Growth mindset tempers the effects of poverty on academic achievement. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 113(31), 8664-8668. <https://doi.org/10.1073/pnas.1608207113>
- Çetinkaya, E. (2021). *Brief social psychological interventions to reduce academic achievement gap* [Unpublished doctoral thesis]. Koç University
- Davis J., Mengersen K., Bennett S., & Mazerolle L. (2014). Viewing systematic reviews and meta-analysis in social research through different lenses. *Springerplus*, 10(3), 511. <https://doi.org/10.1186/2193-1801-3-511>
- Delibalta, M.A. (2020). *The relationship between mindset and causal attribution in the EFL context*. [Unpublished master's thesis]. Çağ University.
- Diener, C.I. & Dweck, C.S. (1978). An analysis of learned helplessness: Continuous changes in performance, strategy, and achievement cognitions following failure. *Journal of Personality and Social Psychology*, 36(5), 451-462. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.36.5.451>
- Diener, C.I. & Dweck, C.S. An analysis of learned helplessness: II. The processing of success. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39(5), 940-52. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.39.5.940>
- Donohoe C., Topping K. & Hannah E. (2012). The impact of an online intervention (Brainology) on the mindset and resiliency of secondary school pupils: A preliminary mixed methods study. *Educational Psychology*, 32(5), 641-655. <https://doi.org/10.1080/01443410.2012.675646>
- Dweck, C. S. (1975). The role of expectations and attributions in the alleviation of learned helplessness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 31(4), 674 -685. <https://doi.org/10.1037/h0077149>
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. Random House.
- Dweck, C. S., & Leggett, E. L. (1988). A social-cognitive approach to motivation and personality. *Psychological Review*, 95(2), 256-273. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.95.2.256>

- Dweck, C. S., & Reppucci, N. D. (1973). Learned helplessness and reinforcement responsibility in children. *Journal of Personality and Social Psychology*, 25(1), 109–116. <https://doi.org/10.1037/h0034248>
- Dweck, C. S., Davidson, W., Nelson, S., & Enna, B. (1978). Sex Differences in Learned Helplessness: II. The Contingencies of Evaluative Feedback in the Classroom and III. An Experimental Analysis. *Developmental Psychology*, 14, 268-276. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.14.3.268>
- EPRS (n.d.). *Lifelong learning in the EU*. European Parliamentary Research Service. <https://www.europarl.europa.eu/thinktank/infographics/lifelonglearning/>
- Erden, B. (2021). *Gelişim odaklı zihniyet teorisine dayalı etkinliklerin başarı, zihniyet inançları, azim, öz düzenleme, motivasyon ve tutum üzerindeki etkililiği*. [Unpublished doctoral thesis]. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Ergen (2019). *Exploring the relationship between teachers' mindset and their technology self-efficacy among the secondary school EFL teachers*. [Unpublished master's thesis]. Başkent University
- Goetz, T.E., Dweck, C.S. (1980). Learned helplessness in social situations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39(2), 246-55. <https://doi.org/10.1037//0022-3514.39.2.246>
- Gonczi, A. (2004). The new professional and vocational education. In G. Goley (Ed.) *Dimensions of adult learning* (pp. 19-34). Open University Press
- Good, C., Aronson, J., ve and Inzlicht, M. (2003). "Improving Adolescents' Standardized Test Performance: An Intervention to Reduce the Effects of Stereotype Threat." *Journal of Applied Developmental Psychology* 24(6), 645-662.
- Good, C., Rattan, A., & Dweck, C.S. (2012). Why do women opt out? Sense of belonging and women's representation in mathematics. *Journal of Personality and Social Psychology*, 102, 700-717. <https://doi:10.1037/a0026659>
- Güneş, F., & Deveci T. (2021). *Yetişkin eğitimi ve hayat boyu öğrenme* (6. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Han, S.J., Stieha, V., Poitevin, E., & Starnes, T.L. (2018). *Growth mindset in adult learning: Systematic literature review* [Conference Session]. Adult Education Research Conference. University of Victoria, Victoria, BC, Canada <https://newprairiepress.org/aerc/2018/papers/3>
- Han, S. J., & Stieha, V. (2020). Growth mindset for human resource development: A scoping review of the literature with recommended interventions. *Human resource development review*, 19(3), 309-331. <https://doi.org/10.1177/1534484320939739>
- Hanson, J., Bangert, A., & Ruff, W. (2016). Exploring the relationship between school growth mindset and organizational learning variables: implications for multicultural education. *Journal of educational studies*, 2(2), 222-243. <https://doi.org/10.5296/jei.v2i2.10075>
- Havighurst, R. (1972). *Developmental tasks and education* (2nd ed). McKay
- Holton, E. F. (1996). New employee development: A Review and Reconceptualization. *Human Resource Development Quarterly*, 7, 233–252.
- Jarvis, P. (Ed.) (2009). *The Routledge international handbook of lifelong learning*. Routledge.
- Jeanes, E. (2021). A meeting of mind(sets). Integrating the pedagogy and andragogy of mindsets for leadership development. *Thinking Skills and Creativity*, 39, Article 100758.

<https://doi.org/10.1016/j.tsc.2020.100758>

- Kagıtçibasi, Ç., Baydar, N & Cemalçılar, Z. (2018): Supporting positive development in early adolescence: A school-based intervention in Turkey, *Applied Developmental Science*. <https://doi.org/10.1080/10888691.2018.1457962>
- Kamins, M. L., & Dweck, C. S. (1999). Person versus process praise and criticism: Implications for contingent self-worth and coping. *Developmental Psychology*, 35(3), 835–847. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.35.3.835>
- Karakelle, S. & Saraç, S. (2022). Yaratıcı zihniyet yapıları ölçeği: Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology*, 4(2), 122-129
- Karaçam, Z. (2013). Sistemik derleme metodolojisi: Sistemik derleme hazırlamak için bir rehber. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 6(1): 26-33. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/753523>
- Karakoç, D. (2022). *Matematik zihniyeti ve akademik azmin matematik başarısına etkisi*. [Basılmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kocaeli Üniversitesi
- Karwowski, M. (2014). Creative mindsets: Measurement, correlates, consequences. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 8(1), 62-70. <https://doi.org/10.1037/a0034898>
- Kaya, M.H. (2021). *Predictors of English Language Preparatory School Students' Behavioral Intention To Use Remote Learning Tools in the Covid-19 era*. [Unpublished master's thesis]. Middle East University
- Kaya, S. & Yüksel, D. (2022). Teacher mindset and grit: How do they change by teacher training, gender, and subject taught? *Participatory Educational Research (PER)*, 9(6), 418-435 <http://dx.doi.org/10.17275/per.22.146.9.6>
- Keskin, M. & Koçak, H. (2023). Türkiye’de nüfusun yaşlanması üzerine bir SWOT analizi. *Sosyolojik Düşün*, 8(2), 275-303.
- Kılıç Otru, A. (2022). *Yetişkinlerde bilişsel esneklik, genel öz yeterlik ve iyimserlik düzeyinin örtük zekâ inançları ile ilişkisinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi]. Kocaeli Üniversitesi
- Knowles, M. S. (1980). *The modern practice of adult education: From pedagogy to andragogy* (2nd ed.). Cambridge.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., & Swanson, R. A. (1998). *The adult learner*, 6th ed. Elsevier.
- Koç, C. (2013). Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik algıları ve yapılandırmacı öğrenme ortamı oluşturma becerilerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education) Özel Sayı (1)*, 240-255.
- Korkmaz, N. (2018). Türkiye’de beş yıllık kalkınma planlarında yetişkin eğitimi. *Yetişkin Eğitimi Dergisi*, 1(1), 30-58.
- Kouzes, T.K., & Posner, B.Z. (2019), Influence of managers’ mindset on leadership behavior. *Leadership & Organization Development Journal*, 40(8), 829-844. <https://doi.org/10.1108/LODJ-03-2019-0142>
- Langer, R.J. (1997). *The power of mindful learning*. Perseus.
- Lin, W, Yin, H., & Liu, Z. (2022). The roles of transformational leadership and growth mindset in teacher professional development: The mediation of teacher self- efficacy. *Sustainability*, 14(11), 6489. <https://doi.org/10.3390/su14116489>

- Masters, G. N. (2014). Towards a growth mindset in assessment. *Practically Primary*, 2(19), 4-7.
- McCutchen, K. L., Jones, M. H., Carbonneau, K. J., & Mueller, C. E. (2016). Mindset and standardized testing over time. *Learning and Individual Differences*, 45, 208–213. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2015.11.027>
- Merriam, S.B. (2004). The changing landscape of adult learning theory. In J. Comings, B. Garner & C. Smith (Eds.) *Review of adult learning and literacy: Connecting research, policy, and practice, Vol 4* (pp.199- 220). Lawrence Erlbaum.
- Merriam, S.B., & Casseralla, R.S. (1999). *Learning in adulthood: A comprehensive guide* (2nd Ed). Jossey- Bass Publishers
- Mezirow, J. (1991). *Transformative dimensions of adult learning*. Jossey-Bass Publishers
- Mindset Works (n.d.). *The impact of growth mindset: Why do mindsets matter?* <https://www.mindsetworks.com/science/Impact>
- Mueller, C. M., & Dweck, C. S. (1998). Praise for intelligence can undermine children's motivation and performance. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75(1), 33-52. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.75.1.33>
- Kangass, N.M., Kumar, V.K., Moore, B.J., Flickinger, C.A., & Barnett J.L. (2023). Development of a leadership minset scale. *Journal of Leadership Education*, 22(1), 77-95. <http://doi.org/10.12806/V22/I1/R5>
- OECD (2021). OECD (2021), *OECD Skills Outlook 2021: Learning for Life*, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/0ae365b4-en>.
- Oldaç, B. (2022). *Teachers' mindsets in foreign language classrooms*. [Unpublished master's thesis]. Istanbul Medeniyet University
- Orhan, S.İ. (2021). *Gelişim öz-teorisine göre tasarlanan öğretimin 7. sınıf öğrencilerinin hücre ve bölünmeler ünitesini öğrenmelerine, motivasyonlarına ve özgüvenlerine etkisinin incelenmesi* [Basılmamış doktora tezi]. Kastamonu Üniversitesi.
- Orhan, S.İ., & Aydın, A. (2022). The effect of activities designed according to the incremental self-theory on 7th grade students' growth mindset, academic achievement and motivation. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 11(1), 73-92. <https://doi.org/10.1016/buefad.90808>
- Page, MJ, Moher, D, Bossuyt, PM, et al. (2021). PRISMA 2020 explanation and elaboration: updated guidance and exemplars for reporting systematic reviews. *BMJ*2021;372:n160. doi:10.1136/bmj.n160. <https://www.bmj.com/content/372/bmj.n160>
- Pamuk Olgun, Z. (2021). *Mindfulness as an intervention in English teachers' quality motivation for lesson preparation*. [Unpublished master's thesis]. İhsan Doğramacı Bilkent University
- Patrick, S.K., & Joshi, E. (2019). "Set in Stone" or "Willing to Grow"? Teacher sensemaking during a growth mindset initiative. *Teaching and Teacher Education*, 83, 156-167. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2019.04.009>
- Petticrew, M., & Roberts, H. (2006). *Systematic reviews in the social sciences: A practical guide*. Blackwell Publishing. <https://doi.org/10.1002/9780470754887>
- Polat, K. (2022). *Okul bağlılığının bireysel ve çevresel faktörlerle ilişkisi*. [Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Premack, P. L., and Wanous, J. P. "Meta-Analysis of realistic job preview experimenters."

- Journal of Applied Psychology*, 70, 706–719.
- Rhew, E., Piro, J.S., Goolkasian, P. & Cosentino, P.(2018) The effects of a growth mindset on self-efficacy and motivation. *Cogent Education*, 5(1), 5:1, 1492337 <https://doi.org/10.1080/2331186X.2018.1492337>
- Rogers, A., & Harrocks, N. (2010). *Teaching adults* (4th ed). Open University Press/McGraw-Hill.
- Sarkan, O. (2021). *Informal workplace learning experiences of gold-collar workers* [Unpublished doctoral thesis]. Boğaziçi University
- Schein, E. (1992). *Organizational Culture and Leadership* (2nd ed). Jossey-Bass
- Schmidt, J.A., Shumow, L. & Kackar-Cam, H.Z. (2017). Does mindset intervention predict students' daily experience in classrooms? A comparison of seventh and ninth graders' trajectories. *Journal of Youth Adolescence* 46, 582–602. <https://doi.org/10.1007/s10964-016-0489-z>
- Seaton, F. (2018). Empowering teachers to implement a growth mindset. *Educational Psychology in Practice*, 34(1), 41-57, <https://doi.org/10.1080/02667363.2017.1382333>
- Sheffler P, Kürüm E, Sheen AM, Ditta, A.S., Ferguson, L. Bravo, D., Rebok, G.W., Strickland-Hughes, C. M., & Ru, W. (2023). Growth Mindset Predicts Cognitive Gains in an Older Adult Multi-Skill Learning Intervention. *The International Journal of Aging and Human Development*, 96(4), 501-526. <https://doi.org/10.1177/00914150221106095>
- Sriram, R. (2014). Rethinking intelligence: The role of mindset in promoting success for academically high-risk students. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 15(4), 515-536. <https://doi.org/10.2190/CS.15.4.c>
- Şimşek, A.İ. (2022). Öğretmen zihniyeti ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi: Sınıf öğretmenleri örneği. [Yüksek Lisans Tezi]. Kocaeli Üniversitesi
- Tanrıverdi, Y. (2022). Gelişim odaklı zihniyet yapısı programının özel yeteneklilerle çalışan öğretmenlerin zihniyet yapısına, mesleki yeterliliklerine etkisi ve öğretmenlerin programa ilişkin görüşleri. [Yüksek Lisans Tezi]. Bahçeşehir Üniversitesi
- Taylor, E. W. (2008). Transformative learning theory. *New Directions For Adult and Continuing Education*, 119, 5-15.
- The World Bank (2003). *Lifelong learning in the global knowledge economy: Challenges for developing countries*. The World Bank. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/528131468749957131/pdf/Lifelong-learning-in-the-global-knowledge-economy-challenges-for-developing-countries.pdf>
- Türkoğlu, A., & Uça, S. (2011). Türkiye’de halk eğitimi: Tarihsel gelişimi, sorunları ve çözüm önerileri. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (2), 48-62
- TÜİK (2023a). *İstatistiklerle yaşlılar*, 2022. Haber Bülteni, Sayı: 49667. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yaslilar-2022-49667>
- TÜİK (2023b). *Yetişkin eğitim araştırması*, 2022. Haber Bülteni, Sayı: 49748. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yetiskin-Egitimi-Arastirmasi-2022-49748>
- Uluduz, H., & Günbayı, İ. (2018). Growth mindset in the classroom. *European Journal of Education Studies*, 4(4), 173-186. <https://doi.org/10.5281/zenodo.1297201>
- UNESCO (1976). *Recommendations on the development of adult education*. UNESDOC Digital Library <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245119.page=3>

- UNESCO (n.d.). UNESCO Institute for Lifelong Learning. <https://uil.unesco.org/>
- United Nations (n.d.). UN Population division portal. <https://population.un.org/dataportal/>
- Weiss, H. M. (1977). Subordinate imitation of supervisor behavior: The role of modeling in organizational socialization. *Organizational Behavior and Human Performance*, 19, 89–105.
- Yalın, C. (2014). *Mindset, future and the family: Interactions between context and belief in change in predicting self-efficacy and goal orientations*. [Unpublished master's thesis]. Koç University
- Yeager, D.S. & Dweck, C.S. (2012). Mindsets that promote resilience: When students believe that personal characteristics can be developed, *Educational Psychologist*, 47(4), 302-314. <https://doi.org/10.1080/00461520.2012.722805>
- Yeager, D. S., & Dweck, C. S. (2020). What can be learned from growth mindset controversies? *American Psychologist*, 75(9), 1269–1284. <https://doi.org/10.1037/amp0000794>
- Yeşilyurt, E. (2013). Öğretmen adaylarının öz-yeterlilik algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45), 88-104.
- Yılmaz, M., & Gürçay, D. (2011). Biyoloji ve fizik öğretmen adaylarının öğretmen özyeterliliklerini yordayan değişkenlerin belirlenmesi, *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(40), 53-60.
- Yılmaz, A. (2020). *An investigation into the relationship between English preparatory teachers' mindsets and their self efficacy beliefs*. [Unpublished master's thesis]. İstanbul Sabahattin Zaim University.
- Yılmaz, E. (2022). Development of Mindset Theory Scale (Growth and Fixed Mindset): A validity and reliability study. *Research on Education and Psychology (REP)*, 6(Special Issue), 1-26.
- Yılmaz E., & Güven, Z.Z. (2022). Üniversite öğrenci adaylarının zihin yapılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi* 4(1), 75-94
- Zeng, G., Chen, X, Cheung, H. Y., & Peng, K. (2019). Teachers' growth mindset and work engagement in the Chinese educational context: Well-being and perseverance of effort as mediators. *Frontiers Psychology*, 10, 839. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00839>